Τὸ φύλλον λεπτὰ 30 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 35

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ	ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐσωτερικοῦ	*Ἐξωτερικοῦ*	ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879	*Ἐσωτερικ. λεπ. 30. Ἐξωτερικ. λεπ. 35*
Ἐτησία . . . . δρ. 12.—	Ἐτησία . . φρ. χρ. 15.—	ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, ἑκάστου λεπ. 30
Ἑξάμηνος . . . » 6,50	Ἑξάμηνος . » » 8.—	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	
Τρίμηνος . . . » 3,50	Τρίμηνος . » » 4.50		ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.			Ὁδὸς Ἑθνικαίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 26ον | *Ἐν Ἀθήναις, 2 Φεβρουαρίου 1919* | *Ἔτος 41ον.—Ἀριθ. 10*

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ HECTOR MALOT

[Βραβευμένο ἀπὸ τὴν Γαλλ. Ἀκαδημία]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Κι' ἀφοῦ τὸ κατάφερε, ἔξυσε τὸ κοψίδι κι' ἀπὸ τὶς δυὸ μεριές, γιὰ νὰ τὸ ἰσιώσῃ, κι' ἔπειτα πάλι τὸ ἔκοψε σὲ τετραγωνάκια. Ἔτσι ἔκαμε καμμιὰ δωδεκαριὰ πλακίτσες, ποὺ εἶχαν τὸ ἴδιο μέγεθος ὅλες.

Τὸν παρακολουθοῦσα μὲ τὰ μάτια, ἦταν ὅμως ἀδύνατο νὰ καταλάβω πῶς μὲ τὰ ξυλάκια ἐκεῖνα θὰ μοῦ ἔκανε βιβλίο. Γιατ' ὅσο ἀμάθητος κι' ἂν ἤμουν, ἤξερα πῶς τὸ βιβλίο ἔχει φύλλα καὶ τὰ φύλλα ἔχουν κάτι μαῦρα σημάδια. Ποῦ ἦταν τὰ φύλλα; ποῦ ἦταν τὰ μαῦρα σημάδια;

— Σὲ καθέν' ἀπ' αὐτὰ τὰ ξυλάκια, —μοῦ ἐξήγησ' ἐπιτέλους ὁ Βιτάλης, — θὰ χαράξω αὔριο, μὲ τὴ μύτη τοῦ σουγιᾶ μου, ἀπὸ ἕνα γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. Ἔτσι θὰ μάθῃς τὰ σχήματα τῶν γραμμάτων κι' ἀφοῦ τὰ συνειθίσῃς καλά, ὥστε νὰ τὰ γνωρίζῃς ἀμέσως, θὰ σὲ μάθω νὰ τὰ ἑνώνῃς καὶ νὰ σχηματίζῃς μ' αὐτὰ λέξεις. Κι' ἅμα μάθῃς ἔτσι νὰ σχηματίζῃς κάθε λέξη ποὺ θὰ σοῦ λέω, τότε θὰ μπορῇς νὰ διαβάζῃς στὸ κάθε βιβλίο.

Ἔτσι ἔγεινε. Σὲ λίγο οἱ τσέπες μου ἦταν γεμάτες ἀπὸ τὶς ξύλινες ἐκεῖνες πλακίτσες, ποὺ καθεμιὰ εἶχε κι' ἀπὸ ἕνα γράμμα. Μὰ τὴν ἀλήθεια δὲν ἄργησα νὰ τὰ μάθω καὶ νὰ τὰ ξεχωρίζω. Τὸ διάβασμα ὅμως ἦταν ἄλλο! Δὲν τὰ κατάφερνα καθόλου καλὰ κι' ἦλθε μάλιστα στιγμὴ ποὺ μετάνοιωσα, γιατὶ γύρεψα νὰ μάθω γράμματα...

Πρέπει ὅμως νὰ πῶ, γιὰ νὰ εἶμαι δίκιος στὸν ἑαυτό μου, πῶς δὲν μετάνοιωσ' ἀπὸ ὀκνηρία, παρ' ἀπὸ φιλοτιμία.

Ἐκεῖ ποὺ μὲ μάθαινε μένα τὰ γράμματα, ὁ Βιτάλης συλλογίσθηκε πῶς μποροῦσε νὰ τὰ μαθαίνῃ συγχρόνως καὶ τοῦ Κάπῃ. Ἀφοῦ ὁ σκύλος κατώρθωσε νὰ βάλῃ στὸ κεφάλι του τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ ρολογιοῦ, γιατὶ δὲν θἄθαζε καὶ τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου;

Ἔτσι κάναμε μάθημα μαζί. Εἶχα γίνει συμμαθητὴς τοῦ Κάπῃ, ἢ ὁ Κάπης εἶχε γίνει δικός μου, — ὅπως θέλετε. Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ σκύλος δὲν θἄλεγε τὰ γράμματα ποὺ ἔβλεπε, ἀφοῦ δὲν μποροῦσε νὰ μιλῇ· ἀπὸ τὰ ξυλάκια ὅμως ποὺ ἦταν ἀραδιασμένα στὸ χορτάρι, ἔπρεπε νὰ τραβᾷ μὲ τὸ πόδι του ὁποιο γράμμα τοῦ ἔλεγε ὁ δάσκαλός μας.

Στὴν ἀρχή, ἐγὼ μάθαινα γρηγορώτερ' ἀπὸ τὸ σκύλο. Μ' ἂν ἐγὼ εἶχα περισσότερο νοῦ, ἐκεῖνος εἶχε καλύτερη μνήμη. Ἅμα ὁ Κάπης μάθαινε μιὰ φορὰ κάτι τι, τὸ μάθαινε γιὰ πάντα. Δὲν τὸ ξεχνοῦσε πιὰ καί, καθὼς ἦταν καὶ προσεκτικός, δὲν ἐδίσταζε καὶ δὲν ἐλάθευε ποτέ.

Ἔτσι, κάθε φορὰ ποὺ ἔκανα λάθος, ὁ δάσκαλός μας ἔλεγε:

— Ὁ Κάπης θὰ μάθῃ νὰ διαβάζῃ πρὶν ἀπὸ τὸ Ρεμῆ.

Κι' ὁ σκύλος, ποὺ τὸ καταλάβαινε βέβαια, κουνοῦσε τὴν οὐρά του θριαμβευτικά.

— Πιὸ ζῶο ἀπὸ ἕνα ζῶο· στὸ θέατρο πάει καλά, ἔλεγε ἀκόμα ὁ Βιτάλης· στὴ ζωὴ ὅμως εἶναι λιγάκι ντροπή.

«Εἶχα τὴν εὐχαρίστηση νὰ διαβάσω...» (Σελ. 74, στ. 6')

Μὰ μ' αὐτὰ καὶ μ' αὐτὰ φιλοτιμήθηκα, ἔβαλα ὅλα μου τὰ δυνατά, κι' ἐνῷ ὁ καϊμένος ὁ σκύλος δὲν ἔμαθε παρὰ νὰ γράφῃ τὸ νομά του, τραβῶντας τὰ πέντε ψηφία ποὺ τὸ ἐσχημάτιζαν, ἐγὼ κατάφερα ἐπὶ τέλους νὰ διαβάζω καὶ σὲ βιβλία.

— Τώρα ποὺ ἔμαθες νὰ διαβάζῃς τὰ λόγια, μοῦ εἶπε μιὰ μέρα ὁ Βιτάλης, θέλεις νὰ μάθῃς νὰ διαβάζῃς καὶ μουσική;

— Κι' ἅμα μάθω μουσική, θὰ μπορῶ νὰ τραγουδῶ σὰν καὶ σᾶς;

Ἀλήθεια, ὁ Βιτάλης τραγουδοῦσε κάπου-κάπου καί, χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃ, ἦταν πανηγύρι γιὰ μένα νὰ τὸν ἀκούω!

— Ἤθελες λοιπὸν νὰ τραγουδᾷς σὰν καὶ μένα;

— Ὤ, σὰν καὶ σᾶς... καταλαβαίνω πῶς εἶναι ἀδύνατο... Μὰ τέλος πάντων νὰ τραγουδῶ.

— Αἰσθάνεσαι εὐχαρίστηση ὅταν τραγουδῶ;

— Πολλή, πάρα πολλή!.. Τὰ ηδόνι κελαϊδάει καλά, μὰ μοῦ φαίνεται πῶς ἐσεῖς τραγουδᾶτε ἀκόμα καλύτερα. Ἔπειτα, δὲν εἶναι καθόλου τὸ ἴδιο. Σὰν τραγουδᾶτε σεῖς, μὲ κάνετε ὅπως θέλετε. Μοῦρχεται πότε νὰ κλαίω καὶ πότε νὰ γελῶ. Καὶ νὰ σᾶς πῶ κάτι ἄλλο, ποὺ μπορεῖ νὰ σᾶς φανῇ ἀνόητο... μ' ἅμα τραγουδᾶτε σεῖς κάτι λυ-

πητερό, μὲ ξαναγυρίζετε στὴ μάννα-Μπαρμπερίνα καὶ μοῦ φαίνεται πὼς τὴ βλέπω στὸ σπίτι μας. Κι' ὅμως δὲν καταλαβαίνω τὰ λόγια τοῦ τραγουδιοῦ σας, ἀφοῦ εἶναι ἰταλικά...

Τὸν κοίταζα καθὼς τοῦ μιλοῦσα καὶ τὰ μάτια του μοῦ φάνηκαν δακρυσμένα. Σταμάτησα τότε καὶ τὸν ρώτησα μήπως τὰ λόγια μου τοῦ κάνουν λύπη.

— Ὄχι, παιδί μου, μοῦ ἀποκρίθηκε μὲ συγκινημένη φωνή· τὰ λόγια σου δὲν μὲ λυποῦν, ἀπεναντίας μοῦ θυμίζουν τὰ νειάτα μου, τὸν καλό μου καιρό· ἔννοια σου, θὰ σὲ μάθω νὰ τραγουδᾷς καί, καθὼς ἔχεις καρδιά, θὰ κάνης καὶ τοὺ τὸν κόσμο νὰ κλαίη καὶ νὰ σὲ χειροκροτῇ. Θὰ ἰδῇς.

Σώπασε ἄξαφνα καὶ κατάλαβα πὼς δὲν ἤθελε νὰ ἐξακολουθήση αὐτὴ ἡ ὁμιλία. Ἀλλὰ γιὰ πρῖο λόγο, δὲν μποροῦσα νὰ μαντεύσω. Μόνο ἀργότερα τὸ ἔμαθα, πολὺ ἀργότερα, καὶ σὲ μιὰ περίσταση θλιβερή, τρομερὴ γιὰ μένα, ποὺ θὰ τὴν διηγηθῶ κι' αὐτὴ σὰν ἔλθη ἡ σειρά της.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, ὁ δάσκαλός μου ἔκαμε καὶ γιὰ τὴ μουσικὴ ὅ,τι εἶχε κάμει γιὰ τὰ γράμματα: ἔκοψε δηλαδὴ τετράγωνα ξυλάκια καὶ σὲ καθένα ἐχάραξε κάποια σημάδια μὲ τὸ σουγιᾶ του.

Μ' αὐτὴ τὴ φορὰ ἀναγκάσθηκε νὰ ἑτοιμάση πολλὲς τέτοιες πλακίτσες, γιατὶ τὰ ψηφία τῆς μουσικῆς ἔχουν πιὸ πολύπλοκους συνδυασμοὺς ἀπὸ τὰ ψηφία τοῦ ἀλφαβήτου.

Γιὰ νὰ μὴν παραβαίνουν οἱ τσέπες μου, μεταχειρίσθηκε καὶ τὶς δυὸ μερὲς κάθε πλακίτσας. Σ' ὅλες ἐχάραξε ἀπὸ πέντε παράλληλες γραμμίτσες,—τὸ λεγόμενο π ε ν τ ά γ ρ α μ μ ο,—καὶ στὴ μιὰ μερὰ ἔγραψε τὸ κλειδὶ τοῦ σὸλ καὶ στὴν ἄλλη τὸ κλειδὶ τοῦ φά. Ὕστερ' ἄρχισαν τὰ μαθήματα καὶ πρέπει νὰ πῶ πὼς δὲν ἦταν καθόλου πιὸ εὔκολ' ἀπὸ τἄλλα. Ὁ Βιτάλης, ὁ τόσο ὑπομονητικὸς μὲ τοὺς σκύλους του, μὲ μένα θύμωσε πολλὲς φορές.

— Μὲ τὸ ζῶο βαστιέται κανείς, μοῦ φώναζε, γιατὶ ξέρει πὼς εἶναι ζῶο· μὰ ἐσὺ θὰ μὲ σκάσης!

Καὶ σηκώνοντας τὰ χέρια του κατὰ τὸν οὐρανό, τἄφινε νὰ πέφτουν μὲ δυνατὸ κρότο στὰ μεριά του. Ὁ Καρδούλης, ποὺ τοῦ ἄρεσε νὰ ξανακάνη ὅ,τι τοῦ φαίνουνταν ἀστεῖο, εἶχε ἀντιγράψει αὐτὸ τὸ κίνημα κι' ἐπειδὴ πάντα σχεδὸν κάθουνταν στὸ μάθημά μου, εἶχα τὴ φούρκα, κάθε φορὰ ποὺ τὰ ἔχανα, νὰ τὸν βλέπω νὰ σηκώνη τὰ χέρια του κατὰ τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ τἀφίνη νὰ πέφτουν μὲ κρότο στὰ μεριά του.

— Ὁρίστε! μοῦ φώναζε ὁ Βιτάλης· κι' ὁ Καρδούλης ἀκόμα σὲ κοροϊδεύει!

Ἂν τολμοῦσα, θὰ ἀποκρινόμουν ὅτι ὁ πίθηκος κοροϊδεύε τόσο τὸ μαθητὴ ὅσο καὶ τὸ δάσκαλο· μὲ κρατοῦσε ὅμως ὁ σεβασμὸς καὶ κάποιος ἀόριστος φόβος. Ἀλλὰ κάθε φορὰ ποὺ ἔκανε τὰ δικά του ὁ Καρδούλης, ἐγὼ τὸ ἔλεγ' ἀπὸ μέσα μου κι' αὐτὸ κάπως μὲ παρηγοροῦσε.

Ἐπιτέλους τὰ πρῶτα βήματα ἔγειναν καὶ μιὰ μέρα εἶχα τὴν εὐχαρίστηση νὰ διαβάσω τραγουδιστὰ μιὰν ἄρια, γραμμένη μὲ νότες ἀπὸ τὸν Βιτάλη σὲ μιὰ κόλα χαρτί. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὁ δάσκαλός μου δὲν ἔσήκωσε τὰ χέρια του κατὰ τὸν οὐρανό, παρὰ μὲ χαΐδεψε στὸ μάγουλο καὶ εἶπε, πὼς ἂν ἐξακολουθοῦσα ἔτσι, θὰ γινόμουν ἕνας μεγάλος τραγουδιστής.

Ἐννοεῖται πὼς οἱ σπουδὲς αὐτὲς δὲν ἔγειναν σὲ μιὰ μέρα. Ἑβδομάδες, μῆνες ὁλάκαιρους, εἶχα τὶς τσέπες γεμάτες ἀπὸ τὶς ξύλινες πλακίτσες μου. Ἔπειτα ἡ ἐργασία δὲν ἦταν κανονικὴ σὰν τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἀκολουθεῖ τὰ μαθήματα ἑνὸς σχολείου. Μόνο τὶς ὧρες, ποὺ ἀλλοιώτικα θὰ πήγαιναν χαμένες, ὁ δάσκαλός μου μποροῦσε νὰ μοῦ κάνη μάθημα μουσικῆς ἢ ὅ,τι ἄλλο.

«Εἶχα γίνει συμμαθητὴς τοῦ Κάπη.» (Σελ. 73, στ. β')

Κάθε μέρα ἔπρεπε νὰ κάνουμε τὴν πεζοπορεία μας, ποὺ ἦταν πάντα σχεδὸν μακρινή, γιατὶ τὰ χωριὰ ἀπεῖχαν πολὺ τὸ ἕν' ἀπὸ τἄλλο· ἔπρεπε νὰ δίνουμε παράσταση παντοῦ ὅπου μποροῦσαμε νἀχτύμε κάποια εἰσπραξη· ἔπρεπε νὰ ξαναμαθαίνουμε τοὺς ρόλους στὰ σκυλιὰ καὶ στὸν κ. Καρδούλη, ποὺ αἰωνίως τοὺς ξεχνοῦσε· ἔπρεπε ἀκόμα νὰ μαγειρεύουμε μονάχοι μας γιὰ νὰ τρῶμε τὸ μεσημέρι ἢ τὸ βράδυ. Καὶ μόνο ἅμα γίνουνταν ὅλ' αὐτὰ κι' ἔμενε ἀκόμα λίγος καιρός, ὁ Βιτάλης τὸν χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ μοῦ κάνη μάθημα, τὶς περισσότερες φορὲς κάτω ἀπὸ κανένα δένδρο, ἢ ἀπάνω σὲ κανένα σωρὸ ἀπὸ χαλίκια. Τὸ γρασίδι ἢ ὁ δρόμος ἦταν τὸ τραπέζι ὅπου ἀράδιαζα τὶς πλακίτσες μου.

Ἡ ἐκπαίδευση αὐτή, βλέπετε, δὲν ἔμοιαζε καθόλου μ' ἐκείνη ποὺ παίρνουν τόσ' ἄλλα παιδιά, ποὺ δὲν ἔχουν παρὰ νὰ μελετοῦν καὶ ποὺ ὅμως παραπονιοῦνται πὼς... δὲν προφθαίνουν νὰ κάνουν τὰ μαθήματα ποὺ τοὺς βάζουν! Μὰ ἐδῶ εἶναι περίσταση γιὰ νὰ ποῦμε, ὅτι ὑπάρχει ἕνα πρᾶγμα ἀκόμα σπουδαιότερο ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔχει κανεὶς γιὰ τὴ σπουδή, κι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἡ προσοχὴ κι ἡ ἐπιμέλεια ποὺ βάζει 'ς αὐτή. Τὸ μάθημα δὲν μᾶς τὸ χώνει στὸ μυαλὸ μας ἡ ὥρα ποὺ ξοδεύουμε γι' αὐτό, παρὰ ἡ θέληση ποὺ ἔχουμε γιὰ νὰ τὸ μάθουμε.

Τὸ καλὸ εἶναι ποὺ μποροῦσα νὰ συγκεντρώνω τὴν προσοχή μου, χωρὶς νὰ τὴν παρασκορπῶ 'ς τὰ διασκεδαστικὰ πράγματα ποὺ μὲ τριγύριζαν. Πῶς θὰ μάθαινα, ἂν εἶχα τὴ συνήθεια νὰ μελετῶ μόνο μέσα σὲ δωμάτιο, μὲ ταῦτιὰ βουλωμένα μὲ τὰ δυὸ χέρια, καὶ μὲ τὰ μάτια κολλημένα 'ς ἕνα βιβλίο, ὅπως μερικὰ παιδιά; Τίποτα βέβαια, γιατὶ ἐμεῖς δὲν εἴχαμε δωμάτιο νὰ κλεισθοῦμε. Τὸν περισσότερο καιρὸ περπατούσαμε σὲ δρόμους τῆς ἐξοχῆς, ὅπου ἔπρεπε νὰ προσέχω στὰ πόδια μου, γιὰ νὰ μὴν παραπατῶ καὶ πέφτω μπρούμυτα...

Τελοσπάντων κάτι ἔμαθα· καὶ στὸν ἴδιο καιρὸ συνήθισα νὰ κάνω καὶ μεγάλες πορεῖες,—πρᾶγμα ποὺ δὲν μοῦ ἦταν λιγώτερ' ὠφέλιμο ἀπὸ τὰ μαθήματα τοῦ Βιτάλη. Ἤμουν ἀρκετὰ καχεκτικὸ παιδί· ὅταν ζοῦσα μὲ τὴ μάννα-Μπαρμπερίνα καὶ θυμᾶσθε πῶς μιλοῦσαν γιὰ μένα. «Παιδὶ τῆς χώρας» ἔλεγε ὁ Μπαρμπερῆς· «μὲ πόδια καὶ μπράτσα πολὺ ἀχαμνά» ἐπρόσθετε ὁ Βιτάλης. Ἀλλὰ κοντά του, μὲ τὴ ζωὴ στὸ ὕπαιθρο, μὲ τὴ σκληραγωγία, τὰ πόδια μου καὶ τὰ μπράτσα μου δυνάμωσαν, οἱ πνεύμονές μου μεγάλωσαν, τὸ δέρμα μου ἡλιοψήθηκε κι' ἔγεινα ἱκανὸς νἀντέχω, χωρὶς παράπονο, καὶ στὴ ζέστη καὶ στὸ κρύο, καὶ στὸν ἥλιο καὶ στὴ βροχή, καὶ στὴν κούραση καὶ στὴ στέρηση.

Μεγάλο εὐτύχημα γιὰ μένα! Γιατὶ μὲ δυναμωμένο σῶμα, θὰ μποροῦσα νἀνθέξω καὶ στὰ δυνατά, στὰ σκληρά, στὰ θανάσιμα κτυπήματα τῆς τύχης, ποὺ ἔμελλε νὰ ὑποστῶ τόσες φορές, στὸ διάστημα τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἀπὸ βουνὰ κι' ἀπὸ λαγκάδια

Εἴχαμε διασχίσει μεγάλο μέρος τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ἀπὸ τὴν Ὠδέρνη ὡς τὸ Λαγκεντόκ. Ἁπλούστατος ἦταν ὁ τρόπος ποὺ ταξειδεύαμε: πηγαίναμε ἴσια, μπροστά μας, στὴν τύχη· κι' ὅπου βλέπαμε κανένα χωριό, ποὺ ἀπὸ μακριὰ δὲν μᾶς φαίνουνταν καὶ τόσο φτωχό, ἑτοιμαζόμαστε γιὰ νὰ κάμουμε τὴ θριαμβευτικὴ 'ς αὐτὸ εἴσοδό μας. Ἐγὼ ἑτοίμαζα τὰ σκυλιά, ἐκτένιζα τὴ Δούλση, ἔντυνα τὸν Ζερμπίνο, ἔβαζα ἕνα ἐπίδεσμο στὸ μάτι τοῦ Κάπη, γιὰ νὰ παίζη τὸ ρόλο ἑνὸς γέρου γρινιάρη· τέλος, ἀνάγκαζα τὸν Καρδούλη νὰ φορέση τὴ στρατηγική του στολή. Αὐτὸ ἦταν τὸ δυσκολώτερο ἀπ' ὅλα· γιατὶ ὁ πίθηκος, ποὺ ἤξερε πολὺ καλὰ ὅτι τὸ ντύσιμο ἐκεῖνο ἦταν γι' αὐτὸν τὸ προοίμιο μιᾶς ἐργασίας, ἀντιστέκουνταν ὅσο μποροῦσε κι' εὕρισκε χίλια ἀστεῖα τεχνάσματα γιὰ νὰ μ' ἐμποδίση νὰ τὸν ντύσω. Τότε φώναζα τὸν Κάπη νὰ μὲ βοηθήση, καὶ πάντα ἡ ἐξυπνάδα τοῦ σκύλου κατώρθωνε νὰ ὑπερνικᾶ τὶς κατεργαριὲς τοῦ πιθήκου.

Ἅμα ἑτοιμάζουνταν ἔτσι ὅλος ὁ θίασος, ὁ Βιτάλης ἔπαιρνε τὴ φλογέρα του, ἀραδιαζόμαστε ὅλοι μὲ τὴ συνειθισμένη τάξη καὶ μπαίναμε στὸ χωριὸ μὲ πομπή.

Ἂν ὁ ἀριθμὸς τῶν περιέργων ποὺ σέρναμε πίσω μας ἦταν ἀρκετός, ἐδίναμε μιὰ παράσταση· ἂν ὅμως ἦταν τόσο μικρός, ποὺ νὰ μὴν ἀξίζη τὸν κόπο, ἐξακολουθούσαμε τὸ δρόμο μας. Μόνο στὶς πόλεις στεκόμαστε δυὸ-τρεῖς ἡμέρες καὶ τότε, κάθε πρωΐ, ἤμουν ἐλεύθερος νὰ κηγαίνω ὅπου θέλω. Ἔπαιρνα μαζί μου τὸν Κάπη,—τὸν Κάπη ἀκλὸ σκύλο, ἐννοεῖται, χωρὶς τὴ θεατρικὴ φορεσιά,—καὶ γυρίζαμε στοὺς δρόμους.

Ὁ Βιτάλης μοῦ ἔδινε πρόθυμα τὴν ἄδεια.

— Ἀφοῦ ἔχεις τὴν τύχη, μοῦ ἔλεγε, νὰ τριγυρίζης τὴ Γαλλία σὲ ἡλικία ποὺ τἄλλα παιδιὰ κάθουνται κλεισμένα 'ς ἕνα σχολεῖο, ἄνοιγε τὰ μάτια σου, βλέπε καὶ μάθαινε. Ἅμα βλέπης τίποτα ποὺ δὲν τὸ καταλαβαίνεις, ἅμα σοῦ γεννιέται καμμιὰ ἀπορία, ρώτα με ἐλεύθερα. Μπορεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ μὴν ξέρω νὰ σοῦ ἀπαντήσω, γιατὶ δὲν ἔχω τὴν ἀξίωση πὼς εἶμαι παντογνώστης· μπορεῖ ὅμως, κάποτε, νὰ εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ ἱκανοποιήσω τὴν περιέργεια. Δὲν ἤμουν 'ς ὅλη μου τὴ ζωὴ θιασάρχης σκύλων κι' ἔμαθα κι' ἄλλα πράγματα ἀπ' αὐτὰ ποὺ μοῦ χρειάζουνται τώρα, γιὰ νὰ παρουσιάζω τὸν Κάπη ἢ τὸν κ. Καρδούλη στὴν «ἔντιμη ὁμήγυρη».

— Τί πράγματα;

— Γι' αὐτὰ θὰ μιλήσουμε ἀργότερα. Μάθε, γιὰ τὴν ὥρα, πὼς κι' ἕνας θιασάρχης σκύλων μπορεῖ, ἄλλη φορά, νἄχε κάποια θέση στὴν κοινωνία. . . Μάθε ἀκόμα πὼς ἄν, αὐτὴ τὴ στιγμή, βρίσκεσαι στὸ τελευταῖο σκαλὶ τῆς κοινωνικῆς σκάλας, μπορεῖς, ἅμα θέλης, νἀναιβῆς σιγὰ-σιγὰ καὶ ψηλότερα. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται κι' ἀπὸ τὶς περιστάσεις, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο ἀπὸ σένα. Ἄκουγε τὰ μαθήματά μου, ἄκουγε τὶς συμβουλές μου κι' ἀργότερα, ἅμα μεγαλώσης, θὰ θυμᾶσαι, ἐλπίζω, μὲ συγκίνηση καὶ μ' εὐγνωμοσύνη τὸν φτωχὸ μουστικό, ποὺ σοῦ ἔκαμε τόσο φόβο, ὅταν ἦλθε νὰ σὲ πάρη ἀπὸ τὴν παραμάννα σου. Ἔχω τὴν ἰδέα πὼς ἡ συνάντησή μας θὰ σὲ ὠφελήση πολύ.

Ποιὰ νὰ ἦταν ἡ παλιά του «θέση στὴν κοινωνία», ποὺ ὁ δάσκαλός μου μιλοῦσε γι' αὐτὴ τόσο συχνά, ἀλλὰ πάντα μὲ μιὰ ἐπιβλητικὴ ἐπιφύλαξη;

(Ἕπεται συνέχεια)

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΜΟΥ

ΤΟ ΨΩΜΙ ΤΩΝ ΦΤΩΧΩΝ

Δὲν σοῦ λέω, ἦταν κι' οἱ χρόνοι δύστυχοι μὰ κι' ἡ φτώχεια μας ἦταν μεγάλη. Δούλευε ἡ μάννα μου στὰ ξένα τὰ χωράφια, πήγαινε ἐργάτισσα νὰ σκάβη στ' ἀμπέλια τοῦ ἑνοῦ καὶ τ' ἄλλουνοῦ γιὰ νὰ βγάλη μιὰ κόρα ψωμὶ νὰ φᾶμε, μὰ τὸ ψωμὶ δὲν τὸ χορταίναμε. Τί νὰ σοῦκανε κι' αὐτή, χήρα γυναῖκα ἡ δόλια, δίχως καμμιὰ βοήθεια ἀπὸ πουθενά; Ἤμαστε φαμίλια ἀπὸ τέσσερα ὀνόματα: Ἡ μάννα μου μία, ἐγὼ δυό, ὁ Κωστούλας τρεῖς κ' ἡ Λένη τέσσεροι. Ὁ Κωστούλας ἦταν πέντε χρονῶν κ' ἡ Λένη ἑρτά. Ἐγὼ ἤμουν μεγαλείτερος κι' ἀπὸ τὰ δυό· ἤμουν ἕντεκα χρονῶ.

Ἡ μάννα μου, μ' ὅλη τὴ φτώχεια της, δὲν ἤθελε νὰ μ' ἀποκόψη ἀπὸ τὸ σκολειὸ καὶ νὰ μὲ στείλη σὲ δουλειά, σὲ κανένα τσαγκάρικο στὰ Γιάννινα, ποὺ λέει ὁ λόγος, γιὰ νὰ μὴ μείνω ἀγράμματος. Καλῆμ' ὡρμήνευε ἡ χρυσὴ μαννούλα μου νὰ μὴν τὰ βαριέμαι τὰ γράμματα.

—Τὰ γράμματα, παιδί μου, μοῦλεγε εἶναι καλύτερα ἀπὸ τὰ μάτια. Ἄνθρωπος ἀγράμματος, ξύλο ἀπελέκητο, λέει κι' ἡ παροιμία. Μάθε, παιδί μου, γράμματα γιὰ νὰ μὴ σὲ γελάη ὁ ἕνας κι' ὁ ἄλλος στὸ λογαριασμὸ σὰν κουτὸ Βλάχο. Τὰ γράμματα ξυπνοῦν τὸν ἄνθρωπο. Τροχοῦν τὸ μυαλό του.

Κι' ἄλλα χρυσὰ λόγια ποὺ μοῦλεγε, ἄλλη φορὰ τὰ λέμε.

Τὸ πρωὶ ποὺ θὰ πήγαινε στὴ δουλειά, μοῦδινε ἐμένα τὸ ψωμὶ ποὺ θὰ τρώγαμε τὸ μεσημέρι ἐγώ, ὁ Κωστούλας κ' ἡ Λένη. Ἂν τῆς βρίσκουνταν καὶ κανένα κρεμμύδι, μᾶς τῶδινε κι' αὐτό.

— Νά, παιδί μου Θανάση, μοῦλεγε δίνοντας τὸ ψωμί, νὰ τὸ κόψης σὲ τρία μερίδια καὶ νὰ πάρτε νὰ φᾶτε καὶ τὰ τρία σας ἀπῶνα κομμάτι, τὸ μεσημέρι ἅμα 'ρθῆς κ' ἐσὺ ἀπὸ τὸ σκολειό, νὰ κόψετε τὴν πεῖνα σας.

Καὶ μᾶς φιλοῦσε καὶ τὰ τρία τὰ παιδιά της.

— Καλὸ βράδυ καὶ φρόνιμα, μᾶς ἔλεγε κι' ἔφευγε.

Ἐγὼ πήγαινα στὸ σκολειὸ καὶ τὸ ψωμὶ τἄφινα τῆς Λένης. Αὐτὴ καθότανε μὲ τὸν Κωστούλα στὸ σπίτι. Φτωχὸ κορίτσι, τί τἄθελε τὰ γράμματα;.. Μὰ ὁ Κωστούλας σὰν ἔνοιωθε τὸ ψωμί, ἔβανε τὰ κλάματα: «Θέλω νὰ φάωωω... Θέλω... σωμίιιι...»

Τοῦχοβε μιὰ σφήνα ἡ Λένη καὶ τοῦ δινε νὰ φάη. Μὰ τὴν ἔτρωγε κι' ἤθελε κι' ἄλλο. Τοῦδινε κι' ἄλλη σφήνα, τὴν ἔτρωγε κι' αὐτὴ καὶ ξανὰ πάλε ἤθελε κι' ἄλλο. Ἔτσι πέθανε τὸ κακόμοιρο, δίχως νὰ χορτάση τὸ μαῦρο ψωμὶ καὶ δίχως νὰ ροδίσουνε τὰ μάγουλά του.

Ἕνα πρωὶ ἦταν νὰ πάη σὲ δουλειὰ ἡ μάννα μου. Ψωμὶ λίγο εἶχε, πολὺ λίγο. Μὲ φώναξε καὶ μοῦ εἶπε: «Θανάση, παιδί μου, πάρε τὸ ψωμὶ νὰ φᾶτε τὸ γιώμα». Καὶ τὸ κοίταξε ἀκόμα μιὰ φορά. Μᾶς ἐφίλησε καὶ τὰ τρία στὴν ἀράδα καί, δίχως νὰ μᾶς μιλήση, ἄρπαξε τὴν τσάπα στὸν ὦμο κι' ἔκανε νὰ φύγη. Ἐγὼ τὴν κοίταζα καὶ τὰ θυμᾶμαι ὅλα: Καθὼς ἐκίνηγαινε, ἔφερε τὴν ποδιά της στὸ πρόσωπο. Θὰ σφούγγισε τὰ μάτια της, γιατὶ μοῦ φάνηκε πὼς ἔκλαιε.

ΑΘΑΝ. Χ. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ

ΑΓΝΩΣΤΟ ΑΣΤΡΟ

Ἄστρο, παιδάκι τ' Οὐρανοῦ
καὶ τοῦ Σειρίου ἀδελφούλα,
σὲ λίκνο οὐράνιο ποὺ ἀγρυπνῇ,
—κι' ἀπὸ τὰ πρῶα ματάκια του
σταλάζει ἀγνὴ ἡ δροσούλα
ποὺ λάμπει τὶς αὐγὲς στιλπνά.

Ἄστρο θαλασσοπράσινο,
—χλωμὸ ποὺ καίει κεράκι
σ' ἄγνωστο εἰκόνισμα μπροστά,
γλυκαίνει μου τ' ἀχόρταγο
τῆς ἀγρυπνιᾶς σαράκι
καὶ συντροφιὰ γλυκεια βαστῇ.

Κοιμοῦνται οἱ ἄλλοι γύρω μου,
κι' ἐγὼ γυρνῶ 'ς τὸ στρῶμα
ποὺ καίει ἡ κάθε του μεριά·
—πλαγιάζουν τ' ἄστρα γύρω του,
καὶ αὐτὸ φωτάει ἀκόμα
καὶ μοῦ κρατάει παρηγοριά.

Καὶ τ' ἀντικρύζει ἐκεῖ ψηλά,
καθὼς γλυκοπροβάλλει,
ἡ ἀφανισμένη μου ματιά.
Αὐτὸ ἀγρυπνεῖ 'ς τὸν οὐρανὸ
κι' ἐγὼ 'ς τὸ προσκεφάλι,
μόνοι κ' οἱ δυό μας 'στὴ νυχτιά.

—Ἄστρο γαλαζοπόρφυρο,
ποιὸ ὄνομα ἐσὲ σοῦ μοιάζει,
ποὺ ἔχεις τὴ σύμπονη θωριὰ
κι' ἀκοῦς μαζί μου τὴ λαλιὰ
τοῦ πετεινοῦ νὰ κράζη
'στὴν κοίτα του ἀλλαξοκαιριά;

Ἄστρο, πῶς νὰ σὲ λένε ἐσέ;
ποιὸ ὄνομα σοῦ ξανοίγει
ὁ ὠχρὸς κι' ἀμίλητος σοφός;
ἄστρο, ποὺ αἰώνια θὰ γυρνᾷς,
κ' ἡ ἀγρύπνια σὰ μοῦ φύγη
καὶ σὰν μοῦ ἀποσβεστῇ τὸ φῶς;

Δὲν ξέρω, κι' ὅμως, τί μ' αὐτό;
δὲν ξεχορίζω τάχα
τὴ συμπονή σου τὴ θωριά;
Ξέρω πὼς τ' ἄλλα σβύνουνε
κι' ἐσὺ φωτᾷς μονάχα
καὶ μοῦ βαστᾷς παρηγοριά!

Μέσα 'στὴ λήθη τ' οὐρανοῦ
τὸ χάνω τ' ὄνομά σου·
μὰ κι' ἂν τὸ χάνω τί μ' αὐτό;
ξέρω γιὰ μένα ὅτι ἀγρυπνεῖ
κι' ἐμὲ κυττᾷ ἡ θωριά σου·
ξέρω γὰ λέω: «Εὐχαριστῶ».

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Σὲ κοιλάδα πλεισμένη ἀπὸ πανύψηλα κι' ἄβατα βουνά, βρισκόταν ἕνα μικρὸ χωριό. Δύσκολα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸ πῆ ὤμμορφο, γιατὶ κι' ὁρίζοντα εἶχε περιωρισμένο καὶ σπίτια φτωχικὰ καὶ τὰ νερὰ ποὺ κατέβαιναν ἀπὸ τὰ βουνά, ἐσχημάτιζαν ἄσχημους βάλτους.

Ὡς τόσο οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ ζοῦσαν ἥσυχοι κι' εὐχαριστημένοι. Ἡ γῆ τους εὔφορη, τοὺς ἀντάμειβε πλούσια τὸν λίγο κόπο ποὺ ἔκαναν γι' αὐτή. Καλοζοῦσαν, καλοπερνοῦσαν. Τί ἄλλο ἤθελαν; Γιὰ ὠμμορφιὲς δὲν τοὺς ἔνοιαζε πολύ. Καὶ πόσο τ' ἀγαποῦσαν τ' ἄσχημο χωριό τους φάνηκε, ὅταν ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ζήτησε νὰ τοὺς πεῖση νὰ τὸ παρατήσουν.

Ὁ Δημήτρης Γιαννιὸς ἦταν αὐτός, ὁ φτωχότερος μὰ κι' πιὸ παράξενος ἄνθρωπος τοῦ χωριοῦ. Τί ἄνθρωπος, ἀλήθεια! Πλεύσιο τὸν ἄφησ' ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας του κι' αὐτὸς σὲ δύο χρόνια, ἔμεινε θεόφτωχος: Τοὐλάχιστο νὰ τἄχε χαρῆ, νὰ τἄχε φάει τὰ καλά του!.. Μὰ ἔτσι χάθηκαν, ἀπὸ ἀφροντισιά. Ἀπόταν πέθανε ὁ πατέρας του, ὁ καλὸς νοικοκύρης, τὰ κτήματα δὲν ξαναδουλεύτηκαν, ὡς ποὺ χέρσεψαν. Τὰ πρόβατα καὶ τἄλλα ζωντανὰ πολὺ γρήγορα ψόφησαν, γιατὶ κανεὶς δὲ φρόντιζε νὰ τὰ βοσκήση, νὰ τἀρμέξη, νὰ τὰ κουρέψη. Ἔτσι χάθηκε ὁ πλοῦτος τοῦ Γιαννιοῦ.

— Γιατί, μωρέ, δὲ δουλεύεις τὰ χτήματα; τὸν ρώτησαν μιὰ μέρα κάτι ξαδέλφια του.

— Καὶ τί νὰ τὰ κάνω τὰ χτήματα;

— Τί νὰ τὰ κάνης, ἔλα Χριστέ! Νὰ ζήσης, χριστιανέ, σὰν ἄνθρωπος καὶ σύ.

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια ἀγρίεψε ὁ Γιαννιός:

— Νὰ ζήσω!... Ζωὴ τὴ λέτε σεῖς αὐτή, σ' αὐτὸ τὸ παληοχῶρι; Μπορεῖ, θαρρεῖτε, ἄνθρωπος νὰ ζῆ παντοτεινὰ χωσμένος μὲς τὸ βοῦρκο; Ὄχι δὲν τὴ θέλω ἐγὼ αὐτὴ τὴ ζωή σας. Δυστυχισμένοι! πῶς σᾶς λυποῦμαι ποὺ δὲν αἰσθάνεστε νὰ σᾶς πλακώνουν τὰ στήθη αὐτὰ τὰ πανύψηλα βουνά, ποὺ ἐμποδίζουν τὸν ὁρίζοντα, τὸν ἀέρα, τὴ ζωή...

Σιγὰ-σιγὰ ἄλλαζε τὸν τόνο του σὲ παρακλητικὸ κι' ἔλεγε:

— Ὤ, πιστέψτε με! δὲν εἶναι ζωὴ αὐτὴ ποὺ ζοῦμε, γιατὶ δὲν εἶναι τόπος αὐτὸς γιὰ ζωή. Ἀκοῦστε με! ἐλᾶτε ὅλοι τοῦ χωριοῦ μαζί μου· ἀκλουθῆστε με νὰ πᾶμε κεῖ ψηλά, πὸ κοντὰ στ' ἀστέρια, νὰ χτίσουμε στὴν ψηλότερη κορυφὴ τοῦ βουνοῦ μιὰ ὤμφορφη χωροπούλα κι' ἐκεῖ νὰ κατοικήσουμε· νὰ κυνηγοῦμε στὰ δάση ταγρίμια, ἀντὶ νὰ σκάβουμε πάντα τὸ βοῦρκο.

***

Δὲν συγκινήθηκαν καθόλου ἀπὸ τὴν τόση του ὁρμὴ τὰ ξαδέλφια του. Καὶ μόνο γιὰ νὰ γελάσουν μαζί του, εἶπαν τὴν πρόταση ποὺ τοὺς ἔκαμε, 'ς ὅλο τὸ χωριό. Οἱ χωρικοὶ στὴν ἀρχὴ θύμωσαν μὲ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ εὕρισκε τὸ χωριό τους παληοχῶρι καὶ τὴν ξέννοιαστη ζωή τους ἀνυπόφορη, κι' εἶπαν μερικοὶ πὼς θὰ τὸν συγυρίσουν. Ὕστερα ὅμως οἱ ψυχραιμότεροι τοὺς ἔπεισαν πὼς δὲν ταιριάζει στὰ παλληκάρια νὰ συνερίζουνται ἕνα... τρελλό. Γιατὶ τρελλὸς δίχως ἄλλο θἄταν ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ἀντί, χωρὶς ἔννοια καὶ κόπο, νὰ χαίρεται τοῦ Θεοῦ τὰ καλά, ὀνειρεύετουν τέτοιον ἀγῶνα: νὰ διασχίση πανύψηλο καὶ πυκνοφυτεμμένο βουνό, νὰ διαφίλονεικήση τὴν κορυφή του πρὸς τἄγρια θεριά, καὶ νὰ κτίση κεῖ πάνω χωροπούλα, μόνο γιὰ νὰ μὴ βλέπη βούρκους καὶ νάχη ὁρίζοντα ἀνοιχτό.

Ὁ Γιαννιὸς ἀδιαφοροῦσε γιὰ τοὺς χλευασμοὺς τῶν χωρικῶν. Ἀφότου μάλιστα ἔννοιωσε πὼς τὸν θωροῦσαν τρελλό, μὲ πιότερο ἀκόμα πεῖσμα ἔτρεφε τὴν ἰδέα του. Ἀγρυπνοῦσε τὶς νύχτες κοιτῶντας τὶς κορυφὲς τῶν βουνῶν κι' ἐσυλλογίζουνταν ἀδιάκοπα μὲ ποῖο τρόπο θὰ μποροῦσε νὰ φέρη στὰ νερά του τοὺς πατριῶτες του. Ἐπὶ τέλους ἀποφάσισε:

«— Τί μὲ νοιάζει γι' αὐτούς; Ἂς τοὺς ἀφήσω στὸ βοῦρκο ποὺ τόσο τοὺς ἀρέσει. Δὲν θέλουν νὰ μὲ βοηθήσουν νὰ πτίσω χώρα 'κεῖ πάνω γιὰ ὅλους; Καλά. Μ' αὐτὸ δὲ θὰ μ' ἐμποδίση νὰ κτίσω μιὰ καλύβα μόνο γιὰ μένα. Ναί, ἔτσι θὰ κάμω! μονάχος θ' ἀνοίξω δρόμο στὸ βουνό, μονάχος θὰ πολεμήσω τ' ἀγρίτια, μονάχος θὰ πριονίσω ξύλα στὸ δάσος, ὁ ἴδιος θὰ γίνω πετροκόπος, ὁ ἴδιος καὶ χτίστης καὶ στὸ τέλος θ' ἀποχτήσω 'κεῖ πάνω τὸ σπιτάκι ποὺ πρῶθ».

Κι' ἀμέσως τὴν αὐγὴ πῆρε μερικὰ τρόφιμα σ' ἕνα σακκούλι, μερικὰ ἐργαλεῖα, ἕνα παληὸ ὅπλο κι' ἐλίνησε γιὰ τὸ βουνό. Ἔφθασε στὴ βάση του καὶ τὴν τριγύρισ' ὅλη, γιὰ νὰ βρῆ πουθενὰ κανένα μονοπάτι. Πουθενὰ δὲν φαινότανε τέτοιο. Βράχοι μεγάλοι, βράχοι σουβλεροὶ περίζωναν τὸ βουνό. Ἀναγκάστηκε νὰ τοὺς σκαρφαλώση. Τὰ ρούχα του, τὰ κρέατά του καταξεσχίσθηκαν, μὰ δὲν καραπονέθηκε, δὲ μετάνοιωσε.

Πάρα πάνω λίγο, τὸ βουνὸ ἦταν πυκνοφυτεμμένο τόσο, ποὺ ἔπρεπε νὰ κόβη διαρκῶς τὰ δέντρα, γιὰ ν' ἀνοίγη δρόμο. Ἔπειτα χρειάστηκε νὰ κυνηγάη γιὰ νὰ τρώη, καὶ πολλὲς φορὲς νὰ ὑπερασπισθῆ τὴ ζωή του, ποὺ τὰ θεριὰ τοῦ δάσους τὴν ἐπιβούλευαν.

Περνοῦσαν ἔτσι μῆνες, περνοῦσαν χρόνια κι' ὁ ἄνθρωπος, ἀδιάκοπα δουλεύωντας, μὲ κόπο, μὲ ἀγῶνα, ἀνέβαινε σιγὰ-σιγά, πολὺ σιγά.

(*Ἕπεται τὸ τέλος*) **Ε. Α.**

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'. (Συνέχεια)

Ναί, τὸ σύρμα ἦταν πάντα ἐκεῖ, δεμένο ἀπὸ ἐξόγκωμα 'ς ἐξόγκωμα τοῦ βράχου.

— Ἐμπρός! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ.

Τὰ δυὸ κουπιά, σχίζοντας τὰ μαῦρα νερά, ἔκαναν τὴ βαρκούλα νὰ τρέχη μ' ὅλη της τὴ γρηγοράδα. Ἔτρεξε ἔτσι ἀκόμη ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ξεκίνησαν, θὰ εἶχαν κάμη ὡς μίσο μίλλι. Κι' ἄξαφνα ἀκούσθηκε πάλι ἡ φωνὴ τοῦ Κύρου Σμίθ:

— Σταθῆτε!

Ἡ βάρκα σταμάτησε κ' οἱ ἄποικοι εἶδαν ἕνα ζωηρὸ φῶς, ποὺ ἐφώτιζε τὴν ἀπέραντη κρύπτη, τὴν τόσο βαθειὰ σκαμμένη στὰ σπλάχνα τοῦ νησιοῦ.

Μπόρεσαν τότε νὰ ἐξετάσουν τὸ σπήλαιο αὐτό, ποὺ τίποτα δὲν τοὺς εἶχε κάμει προτήτερα νὰ μαντεύσουν τὴν ὕπαρξή του.

Ἦταν ἕνας θόλος ὡς ἑκατὸ πόδια ψηλός, ποὺ τὸν κρατοῦσαν ἀναρίθμητες στῆλες, ὅλες χυμένες, θἄλεγες, στὸ ἴδιο καλούπι. Τὸ νερό, ἥσυχο ἐδῶ, ἐσκέπαζε τὶς βάσεις τους καὶ τὸ φῶς, ποὺ εἶχε ἰδῆ πρῶτος ὁ μηχανικός, τὶς ἔκανε νὰ σπινθηρίζουν. Ὅλες ἐκεῖνες οἱ λάμψεις καθρεφτίζουνταν στὸ νερὸ μαγευτικὰ κι' ἡ βαρκούλα ἔπλεε τώρα ἀνάμεσα σὲ δυὸ φωτεινὲς ζῶνες.

Τὸ φῶς ἐκεῖνο, ποὺ οἱ ἀκτῖνες του, καθαρὲς κι' εὐθύγραμμες, τσακίζουνταν σὲ κάθε γωνία τῆς κρύπτης, ἦταν ἠλεκτρικό. Τὸ λευκό του χρῶμα τὸ φανέρωνε, ὥστε νὰ μὴ χωρῆ ἀμφιβολία. Ἦταν ὁ ἥλιος τῆς σπηλιᾶς καὶ τὴν ἐφώτιζε ὁλόκληρη.

Σ' ἕνα νεῦμα τοῦ Κύρου Σμίθ, τὰ κουπιὰ ξανάπεσαν στὸ νερὸ κι' ἡ βαρκούλα, μέσα σὲ ὁροχὴ ἀπὸ σπίθες, προχώρησε πρὸς τὴ φωτεινὴ ἑστία, ποὺ δὲν ἀπεῖχε τώρα παρὰ ἑκαμμιὰ ἑκατοστὴ μέτρα.

Στὸ μέρος αὐτό, τὸ πλάτος τῆς ὑγρῆς ἐπιφανείας ἦταν ὡς τρακόσια πεγῆντα πόδια καὶ πέρ' ἀπὸ τὴ φωτεινὴ ἑστία φαίνουνταν σὰν ἕνας τοῖχος, ποὺ δὲν ἄφινε πέραμα κανένα. Ἡ σπηλιὰ λοιπὸν προχωροῦσε ἀκόμα, μεγάλωνε, ὥστε ἡ θάλασσα δὲν ἐσχημάτιζε μέσα παρὰ μιὰ μικρὴ λίμνη. Ὁ θόλος της ὅμως, τὰ πλάγια τοιχώματα, οἱ στῆλες, ὁ τοῖχος τοῦ βάθους, ὅλα αὐτὰ τὰ πρίσματα, καὶ οἱ κύλινδροι, καὶ οἱ κῶνοι ἔπλεαν μέσα στὸ ἠλεκτρικὸ ρευστὸ σὲ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ νομίζης ὅτι ὅλο ἐκεῖνο τὸ φῶς ἦταν δικό τους.

Στὴ μέση τῆς λίμνης, ἕνα μακρὺ πρᾶγμα, ποὺ εἶχε σχῆμα ἀδρακτιοῦ, στέκουνταν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, ἀθόρυβο κι' ἀκίνητο. Ἡ λάμψη ποὺ ἐφώτιζε τὴ σπηλιά, ἔβγαινε ἀπὸ τὰ πλευρά του, σὰν ἀπὸ δυὸ στόματα καμινιοῦ λευκοπυρωμένου.

Τὸ πρᾶγμα αὐτό, ὅμοιο μὲ τὸ σῶμα πελώριου κήτους, ἦταν μακρὺ ὡς διακόσια πενήντα πόδια καί, ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, ὑψώνουνταν δέκα ὡς δώδεκα.

Ἡ βαρκούλα τὸ ἐπλησίαζε σιγά. Μροστά, ὁ Κύρος Σμίθ εἶχε σηκωθῆ καὶ τὸ κοίταζε μὲ μιὰ μεγάλη συγκίνηση. Ἄξαφνα, ἁρπάζωντας τὸ μπράτσο τοῦ Γεδεὼν Σπίλετ, ἐφώναξε:

— Μὰ εἶναι αὐτός!... Δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρ' αὐτός!... Αὐτὸς εἶναι... ὁ...

Καί, ξανακέφτωντας στὸ κάθισμά του, φιθύρισε ἕνα ὄνομα, ποὺ μόνον ὁ ρεπόρτερ τὸ ἄκουσε.

Χωρὶς ἄλλο, αὐτὸς θὰ τόξερε τὄνομα ἐκεῖνο, γιατὶ τοῦ ἔκαμε φοβερὴ ἐντύπωση καί, μὲ ὑπόκωφη φωνί, ἀποκρίθηκε:

— Αὐτός!.. ἕνας ἄνθρωπος ἐκτὸς νόμου!...

— Αὐτός! ἀποκρίθηκε ὁ Κύρος Σμίθ.

Κατὰ διαταγὴ τοῦ μηχανικοῦ, ἡ βάρκα ἐπλησίασε τὸ ἀλλόκοτο ἐκεῖνο πλεούμενο κι' ἐπλεύρισε στὸ ἀριστερό του μέρος, ἀπ' ὅπου ξεχύνουνταν μιὰ χονδρὴ δέσμη ἀκτίνων μέσ' ἀπὸ ἕνα χονδρὸ γυαλί.

Ὁ Κύρος Σμίθ κι' οἱ σύντροφοί του ἀνέβηκαν 'ς ἕνα ἴστωμα. Ἐκεῖ εἶδαν μιὰ τρύπα μὲ κουκούλα, ἀπ' ὅπου ἄρχιζε μιὰ σκάλα ἐσωτερική. Ὥρμησαν ὅλοι 'ς αὐτὸ τὸ ἄνοιγμα καὶ κατέβηκαν 'ς ἕνα διάδρομο ἠλεκτροφωτιστό. Στὸ βάθος αὐτοῦ τοῦ διαδρόμου ἦταν μιὰ πόρτα. Ὁ Κύρος Σμίθ τὴν ἔσπρωξε.

Μιὰ σάλα-τραπεζαρία, πλούσια στολισμένη, ποὺ οἱ ἄποικοι τὴν πέρασαν γρήγορα, ἑνώνουνταν μὲ μιὰ σάλα-βιβλιοθήκη, ποὺ τὸ ταβάνι της ἔχυνε χειμάρρους φωτός.

Στὸ βάθος τῆς βιβλιοθήκης, μιὰ πόρτα, κλεισμένη κι' αὐτή, ἀνοίχθηκε ἀπὸ τὸν μηχανικό.

Ἕνα μεγάλο σαλόνι, εἶδος μουσείου, ὅπου ἦταν σωρευμένα, μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλείου τῶν ὀρυκτῶν, ἔργα τέχνης καὶ θαύματα βιομηχανίας, παρουσιάσθηκε στὰ μάτια τῶν ἀποίκων, ποὺ ἐνόμιζαν πὼς εἶχαν μεταφερθῆ μὲ μαγεία στὴ χώρα τῶν ὀνείρων.

Ἐκπλωμένο 'ς ἕνα πλούσιο διβάνι, εἶδαν ἕναν ἄνθρωπο, τέτο ἀτάραχο κι' ἀκίνητο, ποὺ θἄλεγες ὅτι δὲν τοὺς κατάλαβε ποὺ μπῆκαν.

Τότε ὁ Κύρος Σμίθ ὕψωσε τὴ φωνὴ καί, πρὸς μεγάλη ἔκληξη τῶν συντρόφων του, ἐπρόφερε τὰ λόγια αὐτά:

— Πλοίαρχε Νέμο, μᾶς ἐζητήσατε; Ἤλθαμε!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'.

Ὁ πλοίαρχος Νέμος.—Τὰ πρῶτα του λόγια.—Ἱστορία ἑνὸς ἥρωος τῆς Ἀνεξαρτησίας.— Τὸ μῖσος τῶν ἐχθρῶν.— Οἱ σύντροφοί του.—Ὁ ὑποβρύχιος βίος.—Μόνος.— Τὸ τελευταῖο καταφύγιο τοῦ «Ναυτίλου» στὴ νῆσο Λίγκολν.— Ὁ Θεὸς τοῦ Νησιοῦ.

Ἅμα ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Κύρου Σμίθ, ὁ ξαπλωμένος ἄνθρωπος ἀνασηκώθηκε καὶ τὸ πρόσωπό του φωτίσθηκε ὅλο: κεφάλι θαυμάσιο, μέτωπο ψηλό, βλέμμα ὑπερήφανο, γενειάδα λευκή, ἄφθονη κόμη, ριγμένη πίσω.

Ἀκκούμπησε τὸ χέρι στὴ ράχη τοῦ διβανιοῦ. Τὸ βλέμμα του ἦταν ἥσυχο. Κάποια βραδεῖα ἀρρώστεια τὸν εἶχε ὑπονομεύση λίγο λίγο κι' αὐτὸ φαίνουνταν καθαρά. Ἡ φωνή του ὅμως ἀντηχοῦσε ἀκόμα δυνατή, ὅταν εἶπε ἀγγλικά, καὶ μὲ τόνο ποὺ μαρτυροῦσε μιὰ μεγάλη ἔκπληξη:

— Δὲν ἔχω ὄνομα, κύριε!

— Σᾶς γνωρίζω, ἀποκρίθηκε ὁ Κύρος Σμίθ.

Ὁ πλοίαρχος Νέμος προσήλωσε στὸ μηχανικὸ φλογερὸ βλέμμα, σὰ νἄθελε νὰ τονφάη. Ἔπειτα, ξαναπέφτωντας στὰ μαξιλάρια τοῦ διβανιοῦ, ἐψιθύρισε:

— Ἀδιάφορο!.. ἐγὼ τώρα θὰ πεθάνω!

Ὁ Κύρος Σμίθ ἐπλησίασε τὸν πλοίαρχο Νέμο κι' ὁ Γεδεὼν Σπίλετ τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι. Ἦταν ζεστό, ἔκαιγε... Ὁ Ἄυρτων, ὁ Πέγκροφ, ὁ Χάρμπερτ κι' ὁ Νάβ στέκουνταν μὲ μεγάλο σεβασμὸ σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ λαμπροῦ ἐκείνου σαλονιοῦ, ποὺ ἡ ἀτμόσφαιρά του ἦταν καθαρισμένη κι' ἀπολυμασμένη μὲ ἠλεκτρισμό.

«Τὸ φῶς ἐκεῖνο ἦταν ἠλεκτρικό...» (Σελ 76, στ. 7)

Ὁ πλοίαρχος Νέμος ἐτράβηξε ἀμέσως τὰ χέρι του καὶ μ' ἕνα νεῦμα παρακάλεσε τὸν μηχανικὸ καὶ τὸν ρεπόρτερ νὰ καθήσουν.

Τὸν κοίταζαν ὅλοι μὲ συγκίνηση ἀληθινή. Αὐτὸς λοιπὸν ἦταν ἐκεῖνος ποὺ τὸν εἶχαν ὀνομάσει «Θεὸ τοῦ Νησιοῦ», ὁ δυνατός, ὁ παντοδύναμος, ποὺ ἡ ἐπέμβασή του, σὲ τόσες περιστάσεις, στάθηκε γι' αὐτοὺς εὐεργετική, σωτήρια, καὶ ποὺ τοῦ χρεωστοῦσαν τόσο μεγάλη εὐγνωμοσύνη; Καὶ ὅμως δὲν εἶχαν μπροστά τους παρὰ ἕναν ἄνθρωπο, ἐκεῖ ποὺ ὁ Νάβ κι' ὁ Πέγκροφ περίμεναν νὰ ἴδοῦν ἕνα ὑπερφυσικὸ πλάσμα ἢ ἕνα Θεό· κι' ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν γέρος κι' ἑτοιμοθάνατος!

Ἀλλὰ κῶς; ἀπὸ ποῦ, ὁ Κύρος Σμίθ ἐγνώριζε τὸν πλοίαρχο Νέμο; Καὶ γιατὶ αὐτὸς ταράχθηκε τόσο, ὅταν ἄκουσε νὰ προφέρουν τὄνομά του, ὄνομα ποὺ θὰ ἐνόμιζε βέβαια πὼς δὲν τὸ ἤξερε κανείς;..

Εἶχε ξαναπάρη τὴν τακτική του θέση στὸ διβάνι καί, στηριγμένος στὸ μπράτσο του, κοίταζε τὸν μηχανικὸ ποὺ κάθουνταν κοντά του.

— Γνωρίζετε, κύριε, τὄνομα ποῦ εἶχα; τὸν ρώτησε.

— Μάλιστα, ἀποκρίθηκε ὁ Κύρος Σμίθ. Ὅπως γνωρίζω καὶ τὸ ὄνομα τοῦ θαυμαστοῦ αὐτοῦ ὑποβρυχίου...

— Τοῦ Ναυτίλου; ψιθύρισε χαμογελῶντας ὁ πλοίαρχος.

— Τοῦ Ναυτίλου.

— Μὰ ξέρετε... ποιὸς εἶμαι;

— Τὸ ξέρω.

— Εἶναι ὅμως τριάντα τώρα χρόνια, ποὺ δὲν ἔχω τὴν παραμικρὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸν κατοικημένο κόσμο. Τριάντα τώρα χρόνια ζῶ στὰ βάθη τῆς θάλασσας, στὸ μόνο τόπο ποῦ βρῆκα τὴν ἀνεξαρτησία! Ποιὸς ἐπροδώσε λοιπὸν τὸ μυστικό μου;

— Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν εἶχε καμμιὰ ὑποχρέωση νὰ τὸ κρατήση, καὶ ποὺ γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖτε νὰ τὸν πῆτε προδότη.

— Ποιός; ἕνας Γάλλος, ποὺ ἡ τύχη τὸν ἔρριξε στὸ πλοῖο μου, ἐδῶ καὶ δεκαέξη χρόνια;

— Μάλιστα, ἐβεβαίωσε ὁ Κύρος Σμίθ, αὐτός...

— Ὥστε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος κ' οἱ σύντροφοί του δὲν ἐχάθηκαν στὸ Μαελστρὸμ(*), ὅπου εἶχε παρασυρθῆ ὁ Ναυτίλος;

— Ὄχι, ἐσώθηκαν. Καὶ μὲ τὸν τίτλο «Ἑξῆκοντα χιλιάδες λεύγες κάτω ἀπὸ τὶς θάλασσες», βγῆκε ἕνα βιβλίο ποὺ ἔχει ὅλη τὴν ἱστορία σας.

— Ὄχι ὅλη! ἀποκρίθηκε ζωηρὰ ὁ πλοίαρχος Νέμος. Τὴν ἱστορία ὀλίγων μόνο μηνῶν.

— Ναί, ἀλήθεια, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Ἀλλὰ ὀλίγες μῆνες ἀπ' αὐτὴ τὴν παράδοξη ζωὴ ἔφθασαν γιὰ νὰ σᾶς κάμουν γνωστό...

(*Ἕπεται συνέχεια*)

(*) «Maelstrom», Νορβηγ., καταβόθρα τοῦ Παγωμένου Ὠκεανοῦ, κοντὰ στὰ νησιὰ Lofoden.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΘΗΝΑ — ΠΟΛΗ

Ὁ Ἥλιος λάμπει σ' ὅλη του τὴ δόξα στὴ μέση τοῦρανοῦ. Στὸ φῶς του, ὁ Παρθενὼν κατάλευκος ἀκτινοβολεῖ καὶ τὸ ὑπερήφανο τῆς Ἀθηνᾶς ἄγαλμα λές κι' ἦταν ἀπὸ φλόγα φτειασμένο. Κι' ὅμως ὁ ἥλιος δὲν μπορεῖ νὰ μεσουρανῇ πάντα. Τώρα γέρνει σιγὰ στὴ δύση.

***

Ὁ Ἥλιος δύει λίγ' ἀκόμα καὶ τὸ φῶς του θὰ σβύσῃ στὶς κορφὲς τῶν παλατιῶν τῆς Πόλης.

Ἀπ' τὴν Ἀνατολὴ ἁπαίσιο, λές κι' εἶναι ματοβουτηγμένο, βγαίνει τὸ Φεγγάρι κι' ἀνεβαίνει στὸν οὐρανό. Στὴν ὁλοσκότεινη καὶ φριχτὴ νύχτα μοναχὰ τὸ φῶς του ἦταν μάρτυρας. Καὶ τί δὲν εἶδε!

***

Βουβὸ σκοτάδι σκεπάζει τώρα καὶ τὶς δύο, τὴν Ἀθήνα καὶ τὴν Πόλη. Μὰ κάθε νύχτα, ὅσο μακρυὰ καὶ ἂν εἶναι, καρτερεῖ πάντα μιὰν Αὐγή.

***

Ὁ Ἥλιος πρόβαλε πάλι στὴν Ἀθήνα. Τὸ λαμπρὸ φῶς του ξαναφώτισε τὸν Παρθενῶνα, γερασμένο πειά. Τὸ σκοτάδι τοῦ πῆρε τὴν περισσότερη ὠμορφιά του, τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς δὲν ὑψώνεται περήφανο. Πόσες καταστροφές! Καὶ ὅμως ὁ Ἥλιος πρόβαλε καὶ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ τραβήξῃ τὸν δρόμο του ἀνεβαίνοντας.

***

Τὸ Φεγγάρι γέρνει στὴ δύση. Στὰ σκοτεινὰ τῆς θάλασσας νερὰ θὰ πνίξῃ τὴ ματωμένη φωριά του. Ἡ μακρυὰ νύχτα τελείωσε, τὸ δυνατὸ φῶς ποὺ φωτίζει τὴν Ἀνατολή, δείχνει πῶς σὲ λίγο ὁ ἥλιος θὰ βγῇ, νὰ φωτίσῃ πάλι τὴν ὠμορφη Πόλη.

Κυθέρεια

Ο ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

Τὸ πλωτὸ νοσοκομεῖο ἀργὰ προχωρεῖ στὴν ἥσυχη θάλασσα, σὰν νὰ συναισθάνεται κι' αὐτὸ ὅτι πρέπει νὰ προχωρῇ σιγά, γιὰ νὰ μὴν ταράξῃ τοὺς τραυματίας.

Ἀχνὸ τὸ παλληκάρι, ὠχρό, κάθεται σὲ μιὰ πολυθρόνα στὸ κατάστρωμα. Στὸ πρόσωπό του διακρίνονται τὰ ἴχνη ἀπ' τοὺς φοβεροὺς πόνους ποὺ πέρασε· τὸ μέτωπό του μισοσκεπάζει ἕνας ἐπίδεσμος κι' ἐκεῖ στὴν ἄκρη λίγη κοκκινάδα δείχνει τὸν τόπο τῆς πληγῆς. Τὸ δεξὶ χέρι του, δεμένο στὸ στῆθος μ' ἕνα μαντήλι, εἶναι μιὰ ἄλλη ὁξὰ στὸ τραυματισμένο παλληκάρι. Καὶ στὸ στῆθος του λάμπει ἡ ἀνταμοιβή του, ὁ σταυρὸς τῆς ἀξίας.

Τὸ ἀργὸ κούνημα τοῦ βαποριοῦ καὶ ὁ θόρυβος ἀπ' τὴν ἕλικα τὸν νανουρίζουν κι' ἔχει τὰ μάτια μισόκλειστα. Ἡ σκέψη του πετᾷ ἀλλοῦ· πότε στὸ Μέτωπο, πότε στὸ μικρὸ σπιτάκι του ποὺ τὸν προσμένει ἡ μάννα του μὲ λαχτάρα. Ξαναβλέπει τὴ μάχη ποὺ ἔπεσε πληγωμένος, τὴν παρασημοφορία του.

Καὶ μὲς τοὺς καπνοὺς, βλέπει ἕνα πρόσωπο ποὺ μοιάζει μὲ τὴ γρηᾶ μάννα του· μὰ τώρα τοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ ἄλλη Μάννα, ἡ μεγάλη, ἡ ἀθάνατη, ποὺ τοῦ χαμογελᾷ.

Καὶ τὸ παλληκάρι ἀποκοιμιέται εὐχαριστημένο!...

Ἄθως

ΣΤΗΝ «ΚΟΝΤΕΣΣΑ ΒΑΛΕΡΑΙΝΑ»

Ἐπίγραμμα

Γρηά, μὰ ἔκλεινες μέσα σου μιᾶς νειότης τὴν ὁρμή,
τὸ θάρρος τοῦ παλληκαριοῦ, τῆς κόρης τὴν εὐγένεια.
Καὶ τῆς λευκῆς θυσίας σου σὲ ὑψώσανε οἱ βωμοὶ
σὰ μιὰ καινούργια, θαυμαστὴ σὰν τὴν παλιά, Ἰφιγένεια!

Νικητὴς τῆς Ἀθρίον

ΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ ΧΩΡΙΣ ΑΓΚΑΘΙΑ

(Παραμύθι)

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, παιδί μου, ὅλα τὰ τριαντάφυλλα εἶχαν ἀγκάθια κι' ἔτσι εἶχαν ἕνα ὅπλο γερό, ποὺ τὰ προστάτευε ἀπὸ κάθε ἐχθρό. Τώρα βρίσκονται καὶ τριαντάφυλλα χωρὶς ἀγκάθια. Πῶς ἔγειναν θὰ σοῦ τὸ 'πῶ, ὅπως μοῦ τῶπε ἕνα πουλάκι, ἀπὸ κεῖνα ποὺ ξέρουν ὅλες τὶς ἱστορίες τῶν λουλουδιῶν.

Εἶχαν φυτρώσει, λέει, σ' ἕναν ὡραῖο κῆπο κοντὰ-κοντὰ ἕνα τριαντάφυλλο καὶ μιὰ παπαρούνα, ὠμορφα καὶ τὰ δύο, νὰ σὲ χαρῶ, σὰν τὴν ἀνοιξὴ ποὺ τἄδινε ζωή.

Τὰ πουλιὰ σιγόψαλλαν τὴν ὠμορφιά τους, ἡ δροσοῦλα ἄφνε μὲ χάρι τὰ διαμάντια της πάνω στὰ βελουδένια τους πέταλα, τὸ ἀεράκι τὰ χάϊδευε γλυκὰ κι' ἡ πεταλοῦδα λιπόθυμη ξεχνιοῦνταν στὴν ἀγκαλιά τους.

Μὰ τί τὰ θέλεις, γιόκα μου, ὅπως μοῦ εἶπε τὸ πουλάκι, μιὰ μέρα ἡ παπαρούνα πολὺ περηφανεύτηκε, σήκωσε τὸ κεφάλι της ψηλά, τὸ κούνησε περήφανα κι' ἄρχισε μὲ πειραχτικὰ λόγια νὰ λέῃ, πῶς τάχα εἶναι ὠμορφότερη ἀπ' τὸ τριαντάφυλλο.

Τὸ τριαντάφυλλο στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδινε καμμιὰ σημασία, μὰ σιγὰ-σιγὰ πειράχτηκε, ἄγαψε καὶ τῆς ἀπάντησε πῶς δὲν τῆς ἀξίζει νὰ μιλάῃ, γιατὶ στὸν κόσμο δὲν ὑπάρχει λουλούδι ἀσημότερο ἀπ' αὐτήν.

Γυρίζει κι' ἡ παπαρούνα καὶ τοῦ λέει μὲ κακία: «Καὶ σένα ὅμως ὅσο θέλουν ἂς σὲ λένε βασίλισσα, τ' ἀγκάθια σου δὲν σ' ἀνεβάζουν σ' αὐτὴν τὴ θέση. Μὲ λές ἀσήμαντη, μὰ δὲν κάνω τοῦλάχιστο κακὸ σὲ κανένα, ἐνῷ σὺ καὶ σὲ κεῖνους ἀκόμη ποὺ σὲ θαυμάζουν, μπήζεις τ' ἀγκάθια σου, κακὸ πάντα καὶ σκληρό. Τὸ κατωκάτω, βασίλισσά μου, τοῦ λέει πονηρὰ κι' εἰρωνικά, μπορεῖ νἆσουν ὠμορφη, ἂν δὲν εἶχες αὐτὰ τ' ἀγκάθια, ποὺ σ' ἀσχημίζουν τόσο!»

Τὸ τριαντάφυλλο δὲν ἀπάντησε, ἀλλὰ περιφρονητικὰ γύρισε τὸ κεφάλι του ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ κι' ἔτσι ὁ καυγᾶς πῆρε τέλος.

Οἱ κάνθαροι, τὰ ζουζούνια, οἱ χρυσόμυγες κι' ὅλα τὰ ἔντομα, ποὺ εἶχαν μαζευτῆ γ' ἀκούσουν τὸν καυγᾶ, ξαγασκορπίστηκαν κι' ἄρχισαν φαιδρὰ πάλι τὸ τραγοῦδι τους ἢ τὴ δουλιά τους. Μὰ στὴν ἁπλῆ ψυχὴ τοῦ τριαντάφυλλου ἔπεσαν σὰν φαρμακερὸς σπόρος τὰ λόγια τῆς παπαρούνας καὶ πίστεψε ἀληθινὰ πῶς τ' ἀγκάθια ποὺ τοῦχε δώσει ὁ Πλάστης, ἦταν περιττὴ ἀσχημιά.

Ἄρχισε λοιπὸν νὰ βογγᾷ καὶ νὰ μαραίνεται, λέγοντας στὸ Δημιουργό του πῶς εἶναι ἄδικος, ἀφοῦ μέσ' τὶς τόσες ὠμορφιὲς τοῦδωσε τ' ἀγκάθια γιὰ νὰ τ' ἀσχημίζουν.

Τρελλὸ τριαντάφυλλο! Δὲν θυμοῦνταν, πῶς χθὲς ἀκόμη ἕνα παιδάκι πῆγε νὰ τὸ κόψῃ κι' ἂν δὲν εἶχε τὰ μικρὰ του ἀγκάθια, δὲν θἄταν πιὰ στὴ ζωή.

Ἄλλοι του, δὲν θυμοῦνταν τίποτα κι' ὁ Πλάστης ἀργίστηκε καί, μ' ἕνα θαῦμα, τοῦ πῆρε πάλι τὸ ὅπλο, ἀφίνοντάς το γυμνὸ κι' ἀνυπεράπιστο.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν τριανταφυλλιὰ γεννήθηκαν πολλὰ τριαντάφυλλα, πάντα χωρὶς ἀγκάθια, κι' ὑπάρχουν ὡς τὰ σήμερα.

Τὴν ἱστορία τους δὲν τὴν γνωρίζει κανείς. Εἶν' αὐτὴ ποὺ μοῦπε τὸ πουλάκι, γιόκα μου.

Τὴν ἔννοιωσες;

Γκραζιέλλα

ΤΗΣ ΘΛΙΨΗΣ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Δ'.

Φθινόπωρο· ὅλα θλιμμένα, μαῦρα,
[σκυθρωπά·
ὁ οὐρανός, ἡ γῆ ποὺ σιγοκλαῖνε,
τὸ δέντρο ποὺ στὸν ἄνεμο τὰ φύλ-
[λα του σκορπᾷ,
ἠρθ' ὁ χειμῶνας, ἔφτασε, μοῦ λένε!

Κάθε μου ἐλπίδα φεύγει ἀπ' τὴν
[καρδιά μου,
τρώει τὰ σπλάχνα μου πόνος κρυ-
[φός.
—Φεύγα, φθινόπωρο, φεύγα μα-
[κριά μου,
θέλω τὸν ἥλιο, τὴ ζωή, τὸ φῶς!

Φθινόπωρο· ὅλα θλιμμένα, μαῦρα,
[σκυθρωπά·
ὁ οὐρανός, ἡ γῆ ποὺ σιγοκλαῖνε,
τὸ δέντρο ποὺ στὸν ἄνεμο τὰ φύλ-
[λα του σκορπᾷ,
ἀργοπετάει ὁ θάνατος τριγύρω
[σου, μοῦ λένε!

Ἔξω ψάλλει ὁ βοριᾶς θλιβερὸ
[σκοπό·
βρῆκα ἕνα σύντροφο τοῦ τρανοῦ
[καϋμοῦ μου:
Ἀ! γλυκὸ φθινόπωρο, πόσο σ'
[ἀγαπῶ:
κλαῖς καὶ σὺ στὸν τάφο τ' ἀδελ-
[φοῦ μου!

Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς

ΔΥΟ ΜΙΚΡΑ

[Ὁ λύκος καὶ ἡ πέρδικα]

Ἕνας λύκος εἶδε μιὰ πέρδικα. «Τί ὡραία ποὺ εἶσαι! τῆς εἶπε. Ἂν ἔκλεινες ὅμως τὰ μάτια σου, θὰ ἤσουν ἀκόμη πιὸ ὡραία».

Ἡ πέρδικα κλείνει τὰ μάτια της. Ὁ λύκος ἀνοίγει τὸ στόμα, τὴν ἁρπάζει καὶ φεύγει.

Οἱ θερισκάδες ποὺ ἔκαναν τὴν ἐργασία τους ἐκεῖ κοντά, εἶδαν τὸν λύκο καὶ φώναξαν: «Ὁ λύκος πῆρε μιὰ πέρδικα! Ὁ λύκος πῆρε μιὰ πέρδικα!»

Ἡ πέρδικα ποὺ δὲν εἶχε πεθάνει εἶπε στὸ αὐτὶ τοῦ λύκου: «Ρώτησέ τους τί τοὺς ἐνδιαφέρει».

Ὁ λύκος ἀνοιξε τὸ στόμα του γιὰ νὰ μιλήσῃ, καὶ ἡ πέρδικα πέταξε.

***

[Ὁ μικρὸς βοσκὸς]

Ἕνας μικρὸς βοσκὸς εἶχε ἀκούσει νὰ μιλοῦν γιὰ τὸ Θεό, ἀλλὰ δὲν ἤξερε νὰ προσευχεται, ἐπειδὴ μόλις γνώριζε νὰ διαβάζῃ τὸ ἀλφάβητο.

Μιὰ μέρα, ἕνας διαβάτης τὸν ἄκουσε νὰ προφέρῃ τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου ἐν ᾧ κοίταζε τὸν οὐρανὸ μὲ ἀγάπη.

«Τί κάνεις ἐκεῖ, μικρέ;!» τοῦ εἶπε ὁ διαβάτης.

«Διαβάζω τὰ γράμματα, εἶπε ὁ μικρὸς βοσκός, γιὰ νὰ τὰ μαζέψῃ ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ λέξεις, καὶ μ' αὐτὲς τὶς λέξεις νὰ κάμῃ μιὰ προσευχὴ γιὰ μένα, ποὺ δὲν ξέρω νὰ προσεύχουμαι.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ἄρης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μιὰ μέρα ὁ Κουφιοκεφαλάκης ἐξυλοκοπήθη στὰ γερὰ ἀπὸ κάποια παιδιά, ποὺ τὸν πῆραν γι' ἄλλον.

Σὲ λίγο, ἕνας φίλος του τὸν βρῆκε νὰ γελᾷ.

—Γιατὶ γελᾷς; τὸν ρωτᾷ.

—Μὰ εἶναι νὰ μὴ γελῶ, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Κουφιοκεφαλάκης, μὲ τὴν κοροϊδεία ποὺ τοὺς ἔπαιξα;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Δέβετ

***

Τὸ πρωί, ἡ Κυρὴ λέει τὸνειρό της στὴν Ἐλενίτσα. Ἔπειτα τὴν ρωτᾷ:

—Ἐσὺ εἶδες τίποτα;

—Τίποτα! ἀπαντᾷ ἡ Ἐλενίτσα. Δὲν μπόρεσα νὰ ἰδῶ, γιατὶ ἦταν ἡ κουνουπιέρα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Δεσμώτου

***

Ὁ Πυτουρόμυαλος ἔγινε πωλητὴς αὐγῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἔβλεπε, ὅτι οἱ καστανάδες ποὺ φώναζαν «Κρητικὰ Κάστανα», εἶχαν περισσότερους πελάτες, ἄρχισε κι' αὐτὸς νὰ φωνάζῃ: «Φρέσκα αὐγά... ἀπ' τὴ Κρήτη αὐγά!!..»

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γαποκυνοφίλου

Ὁ μικρὸς Μπέμπης, ἐξυπνῶν τὸ πρωὶ κι' εὑρισκόμενος κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι του, φωνάζει:

—Πώ, πώ! τρέχετε κι' ἀναποδογύρισε τὸ κρεββάτι μου!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Φαληκιᾶς Αὐρας

***

Ὁ *Ἀπόγονος τοῦ 21*:— Τὶ μὲ κοιτᾷς ἔτσι ἀσκαρδαμυκτεί;

Ἡ *Σημαία τῆς Ἑνώσεως*:— Ἀσκαρδαμυκτῆς εἶσαι καὶ φαίνεσαι!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Δέβετ

***

Ὁ *Διδάσκαλος*:—Τὰ δένδρα ζοῦν περισσότερο ἀπὸ τὰ ζῶα.

Καὶ ὁ Μιμῆς συμπληρώνει:

—Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Δένδρο... τῶν Χριστουγέννων.

Ἐστάλη ὑπὸ Γρηγορίου Ε'

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

(Ὁ συνοδεύων τὴν λύσιν μὲ 10 λεπτὰ, θὰ λάβῃ ἄκλῶς μέρος εἰς τὴν Κλῆρωσιν. Ἐὰν θέλῃ νὰ δημοσευθῇ καὶ τὸ γράμ· του εἰς τοὺς Λύτας, πρέπει νὰ ἐπιπλέοσι λεπτὰ 25 εἰς γραμματόσημον.)

α'.) Παίγνιον

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ζιζανομάχου

ΝΗ	ΤΩΝ	ΠΛΑ	ΝΗ
ΜΗ	ΑΤ	ΔΙ	ΑΗ
ΤΗΣ	ΣΕ	ΚΟ	ΤΗΣ

Τέσσερα εἴδη ἀστέρων.

β'.) Γρίφος

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ψωφιδέως

τῶν
τω λ' τω
τω τω * ει
τω

γ'.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ψυχῆς

Triangle

* * * = Adjectif
* * = Pronom
* = Consonne

Λύσεις τοῦ τοῦ φύλλου

α'.) Φλωρεντία, Βε-νετία, Μεδιόλανα.—β') Ἰσότης ἐν πᾶσιν ἄρισταν.

γ') ΙΙΟΤ
ΤΟΥΡ
ΕΤΡΕ

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς ἕνδεκα: 1ος, 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, 20ός, 21ος, 22ος, 24ος.—Ἕκαστος τόμος *δραχ. 3*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος *δραχ. 3,20* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ *δρ. 3,50* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1918) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 26 ἐν ὅλῳ.—Ἕκαστος τόμος ἄρρα-πτος *δρ. 10* καὶ ραμμένος *δρ. 11*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: *λε πτὰ 50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ *δρ.1,50* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Οἱ Χρυσόδετοι τόμοι ἐξηντλήθησαν· ἔνεκα δὲ τῆς ὑπερόγκου ἀξίας τῶν βιβλιοδετικῶν δὲν θὰ δέσωμεν πρὸς τὸ παρὸν νέους, διότι τώρα στοιχίζουν τὰ δετικὰ ἑκάστου χρυσοδ. τόμου *δρ. 10*.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἤδη ἡ συνδρομή, νὰ σπεύσουν νὰ τὴν ἀνανεώσουν. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις καμμία καθυστέρησις δὲν ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνει τὸ ἔργον μας.

Οἱ ἐν *Αἰγύπτῳ* καὶ *Κύπρῳ* Συνδρομηταὶ εἰμποροῦν νὰ στέλλουν τὸ ἀντίτιμον μέσον Τραπέζης Ἀθηνῶν ἢ Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς διὰ διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων των.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 35 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 29ην Ἰανουαρίου 1919.

Στερεόνεφον: *Δὲν ἀπαντῶ σὲς ἐρωτήσεις καὶ ἀπορίας, ποὺ εὐκολα βρίσκει καθένας τὴν ἀπάντησι καὶ τὴν λύσιν στὸν «Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ», ἅμα τὸν διαβάσῃ προσεκτικά.*

ΤΑ ἑξῆς ὡραιότατα μοῦ γράφει τὸ *Πειραιεκτήριο*: «Ἐσώκλειστα ἔχετε 25 δραχμὲς γιὰ τὴν Ἐπάρκεια. Εἶναι ἀπὸ τὰ τυχερὰ χρήματα ποὺ πῆρα τὴν Πρωτοχρονιὰ καὶ ποὺ δὲν ἔπρεπε βέβαια νὰ λησμονήσω καὶ τὴ Διάπλασι. Περιμένω νὰ μὲ μιμηθοῦνε κι' ἄλλοι ποὺ ἡ τύχη θὰ τοὺς κλήσῃ περισσότερο. Μοῦ δίνετε τώρα ἢ δὲν μοῦ δίνετε δίκηο, γιὰ ὅ,τι σᾶς ἔγραφα ἀπὸ καιρό; πῶς τὴ Διάπλασι στέκει ἡ ἐμβληματικὴ ρήτρα ποὺ ἔχει τὸ Παρίσι: Fluctuat non mergitur=*Κυμαίνεται ἀλλὰ δὲν βυθίζεται*. Πραγματικὰ κι' ἡ Διάπλασι δὲν βυθίζεται, δὲν τὴν ἀφνει ἡ ἀγάπη μας καὶ . . . ἡ ἰδιοσυγκρασία της. Προτείνω λοιπὸν τὴ φράση αὐτὴ νὰ τὴν ἔχῃ τοῦ λοιποῦ ἔμβλημά της.» Ναί, γιὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸ ἀγαπητό μας *Πειραικτήριο*, θἄπαιρνα αὐτὴ τὴ φράση γιὰ ἔμβλημα, ἂν δὲν εἶχα ἤδη μιὰ ἄλλη, λιγάκι πιὸ μετριόφρονα. Αὐτὴ ποὺ γράφω στὸ ἐξώφυλλο κάθε τόμου μου: «Τέρπειν ἅμα καὶ διδάσκειν», ἢ καὶ λατικά: Utile dulci.

Ἔλαβα καὶ τὴ δεύτερη συνδρομήτρια ποὺ ἐξεσπάθωσες, *Δίλίκα*, καὶ σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὶς ἐνέργειες καὶ τὶς ὑποσχέσεις. Ναί, ἡ συγκοινωνία δὲν εἶναι ἀκόμα τακτική, καὶ μάλιστα μὲ τὴν Ἑπτάνησο. Γρήγορα ὅμως θὰ τακτοποιηθοῦν ὅλα.

Σημαία τῆς Ἑνώσεως, ὅλ' αὐτὰ ποὺ εἶδες ζωγραφισμένα στὴν πρώτη εἰκόνα τοῦ «Χωρὶς Οἰκογένεια», θὰ σοῦ τὰ ἐξηγήσῃ σιγὰ-σιγὰ ἡ συνέχεια τοῦ μυθιστορήματος καὶ τότε θὰ ἰδῇς πῶς ὁ ζωγράφος ἀποτύπωσε καὶ πραγματικῶς τὶς κυριώτερές του σκηνές. Σημείωσε ὅτι οἱ εἰκόνες τοῦ «Χωρὶς Οἰκογένεια» εἶναι κομωμένες ἀπὸ τὸν Αἰμύλιο Μπαγιάρ, (Émile Bayard) τὸν μεγαλήτερο εἰκονογράφο (illustratenr) τῆς Γαλλίας.

Ἀκβαίνω τόσα πολλά, *Γρηγόριε Ε'*, γιὰ τὴ Σελίδα Σ. Σ., ὥστε μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ δίνω λόγο γιὰ τὸ καθένα. Ἐπειδὴ ὅμως μὲ συγκίνησε τὸ γράμμα σου, σὲ πληροφορῶ, ὅτι κανένα ἀπ' ὅσα μοῦ ἔστειλες, δὲν μπῆκε στὸ καλάθι. Καὶ τὸ σημερινὸ εἶν' ἀκόμη ὡραιότερο. Ἀλλὰ θὰ κληρωθῇ κανένα, γιὰ νὰ δημοσιευθῇ; Αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα, καὶ εἶναι ὁλοζδιόλου ἄλλο ζήτημα...

Ἡ *Εἱμαρμένη* μοῦ γράφει σήμερα ἐνθουσιώδεις ἐντυπώσεις ἀπὸ τὰ πρῶτα φυλλάδια τοῦ νέου μου τόμου. Τὸ κάμνει, λέγει, κάπως ἀργά, διότι ἐπερίμενε νὰ προχωρήσῃ πρῶτα τὸ «Χωρὶς Οἰκογένεια» γιὰ νὰ ἰδῇ καλά. Καὶ εἶδε, καὶ κατενθουσιάσθη. «Σὰ συγχαίρω ποὺ τὸ ἐξέλεξες», μοῦ γράφει, «Δὲν φαντάζεσαι πόσο μοῦ ἀρέσει. Ὅλοι τὸ διαβάζουν στὸ σπίτι, ἀκόμα κι' ἡ μικρή μου ἀδελφή, ποὺ δὲν εἶναι οὔτε ὀκτὼ ἐτῶν...» Ἐ, μὰ βέβαια! τώρα τὸ πράγμα εἶναι γιὰ ὅλους. Γιὰ τὸ ἄλλο, ἰδὲς τί λέγω στὴν Κρητική. Γράφει μου ὅμως, ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ τὸ εἶχες μεταφράσει καὶ σύ;

Οὔτε σ' ἐξέχασα, *Μεσσηνιακὴ Ἀκή*, οὔτε ἀμφέβαλα στιγμὴ γιὰ τὴν ἀγάπη σου. Ὅσο γιὰ τὰ ποιήματά σου, μποροῦσες νὰ μοῦ τὰ στείλῃς καὶ χωρὶς ρώτημα. Τὰ περιμένω. Κι' ἐγὼ ἔχω τὴν ἰδέα τοῦ φίλου σου, γιατὶ θυμοῦμαι τὶς παλῃὲς σου ἐπιτυχίες στὸν κύκλο μας.

Ἀτρόμητε Σημαιοφόρε, ἡ «Μυστηριώδης Νῆσος» θὰ διαρκέσῃ ὅλη σχεδὸν τὴν πρώτη ἑξαμηνία· ὥστε δὲν εἶναι καιρὸς νὰ σᾶς κῶ ποιό μυθιστόρημα τοῦ Βερν θὰ τὴ διαδεχθῇ. Μπορεῖς ὅμως νὰ βεβαιώσῃς τοὺς φίλους σου ὅτι θὰ εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ ὡραιότερα· ὅσο δὲ διὰ νὰ γίνουν καὶ ἀπὸ τώρα συνδρομητοί, δὲν ἀρκεῖ τὸ θαυμάσιο «Χωρὶς οἰκογένεια»;

Ὁ *Ἑλληνικὸς Οὐρανὸς* μοῦ γράφει: «Μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν σὲ ὑπερέχησα ὅπως πρέπει· ἔχω ὑστερήσει στὴν ἐγγραφὴ συνδρομητῶν, δὲν ἔχω γράψει κανένα. Ἀλλὰ θὰ τὸ κάμω κι' αὐτὸ καὶ τότε θὰ εἶμαι τέλειος, ἀληθινὸς συνδρομητής σου.» Ναί, μιὰ τελειότης καὶ αὐτή... Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὑπάρχουν συνδρομηταὶ ποὺ ἐνῷ ἐπιθυμοῦν πολύ, δὲν μποροῦν νὰ ζεσταθοῦσουν. Εἴτε γιατὶ δὲν σ.ειλζονται μὲ ἄλλα παιδιά, εἴτε γιατὶ δὲν ξέρουν τὸν τρόπο, εἴτε γιατὶ δὲν τοὺς βοηθεῖ ἡ τύχη κτλ. Ἐ, αὐτοὺς δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς πῇ ἀτελεῖς συνδρομητές... Γιὰ μένα, ἡ καλὴ διάθεσις ἀρκεῖ.

Ἑλληνικὸν Τρόπαιον, ὁ Ἀκανίας πήδηξε ὅλ' τὸ ταβάνι, ἀπὸ τὴν ἔκπληξη, ὅταν τοῦ ἔδειξα τὸ γράμμα σου. «Μὲ τὰ σωστά του ρωτᾷ· πῶς ὀνομάζομαι; ἐφώναξε. Μήπως; ἐγὼ γράφω ποτὲ ἀνωνύμως; Ἢ μήπως δὲν τοῦ ἀρέσει τὸ ὄνοματάκι μου, Ἀκανίας;» Γράψε μου τώρα τί νὰ τοῦ ἀπαντήσω. Ὅσο γιὰ τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ποὺ βλέπεις γεῖς ταινιες, εἶναι γιὰ τὴν δπηρεσία τῆς διεκπεραιώσεως· αὐτὰ δηλαδὴ ὁδηγοῦν τὸν διεκπεραιωτὴ νὰ μὴν κάνῃ λάθος, ἑπομένως . . . δὲν σᾶς ἐνδιαφέρουν.

Θυμᾶσθε μιὰν ἱστορία μὲ κάποιο γράμμα τῆς *Πατριωτικῆς Ἑνώσεως*, μὲ μεταχειρισμένο γραμματόσημο, ποὺ μ' ἔκαμε νὰ πάω στὸ Εἰρηνοδικεῖο ὀκτὼ φορές, κτλ. κτλ.; Ἀκοῦστε τὶ μοῦ γράφει σήμερα ὁ φίλος μου: «Ὅλοι στὸ χωριὸ δίνουμε τὰ γράμματά μας καὶ τὰ λεπτὰ γιὰ τὰ γραμματόσημα στὸν ἀγροτικὸ διανομέα. Λοιπόν, ὁ ἀγροτικὸς διανομεὺς ἔβαλε σὲ καμμιὰ εἰκοσαριὰ γράμματα—καὶ φαίνεται ὅτι-μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ κάποιο δικό μου σὲ σένα, — μεταχειρισμένα γραμματόσημα, ἀνακαλυφθεῖς δὲ ὑπὸ τοῦ ταχυδρομείου Ἀργοστολίου, ἐπαύθη, κατηγγέλθη καὶ θὰ δικασθῇ εἰς τὸ Πλημμελιοδικεῖον. Βλέπεις λοιπὸν ὅτι εἶμαι ἄθῳος.» Μὲ δὲν εἶχε γι' αὐτὸ καμμιὰ ἀμφιβολία. Ὑπέθετα ὅτι κάτι εἴτοιο θὰ συνέβη,— γιὰ νὰ χάσω κι' ἐγὼ τόσες ὧρες, κυνηγώντας τὸν Εἰρηνοδίκη.

Ὦραίας ἐπιστολᾶς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: *Ἀγκορᾶς*, *Ἀτρόμητος Δέων*, *Ροδοδάκτυλος Ἠώς*, *Νόρα*, *Ἐκκεντρικός*, *Αὐτοπαράπονα τοῦ Βυζαντίου*, *Ρεζεντᾶ*, *Πατριὸ Ναυτόπουλο*, *Ἐλευθέρα Ἑλληνοπούλα*, *Ἑλληνικὸν Ἰδρύπαιον*, *Φεμινίστρια*, *Οἰδίπους*, *Ἡρωΐς Ἑλληνοπούλα*, *Φρουρὸς τῶν Συνόρων*, *Δεσποινὶς Ἀρλεκίνου*, *Δημ. Σ. Κόκ.*, *Μικρὸ Δακιλασόπουλο*, *Κοσμοκράτωρ Ἑλλάς*, *Ἀγροβιβλιόφυτα*, *Τριανταφυλλάκι* καὶ *Παλληκάρι τῆς Φακῆς*.—Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστοῦμεν ὅλους διὰ τὰ καλὰ των λόγια, ἐξαιρετικὰ κτλ. Ἰδιαιτέρως χαίρω διὰ τὴν ἐκ νέου ἐμφάνισιν μερικῶν, ποὺ εἶχαν νὰ μοῦ γράψουν καιροὺς καὶ χρόνια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς: «*Κλαίει... γελάει*».—«*Ἀνέκδοτον*».—«*Ἀπὸ πήτα ποὺ δὲν τρῶς*». —«*Τὰ γλυκὰ λόγια*».—«*Ὁ χορὸς τῶν Νεράϊδων*».—«*Ἡ καμπάνα τοῦ Σατανᾶ*».—«*Ὁ Ζητιάνος*». —«*Ὁ ἀφηρημένος φιλόσοφος*».—«*Ὁ ἐκδικητής*» κτλ.—«*Προσευχὴ στὴν Ἀκρόπολι*». —«*Ναυάγιον*».—«*Τῆς Τέχνης καϋμοί*».—«*Τὰ γαλλικά*».—«*Ὁ Λάμαρχος*».—«*Ἡ μικρούλα ἡ ἀνυπόταχτη*».—«*Ἡ μάννα!*»—«*Ἀτόμοι*». —«*Θὰ σὲ ἀνδύω*» κτλ.—«*Πνεῦμα ἐπαίτου*».

κατὰ τὰ τρία τέταρτα. καὶ δὲν εἶνε λίγο... —«*Τὸ ποταμάκι*». *Καλούτσικο. Παρέλειψα δυὸ-τρεῖς στίχους ποὺ ἔλεγαν τὰ ἴδια, καὶ διώρθωσα ἐλαφρὰ κάποιους ἄλλους.*—«*Ὁ μικρὸς κλέπτης*». *Ὁ Ξένος Νεαγίας μοῦ γράφει σήμερα ὅτι δὲν εἶναι πρωτότυπον. Τὸ ἔχουν πολλὰ Ἀναγνωσματάρια.* "Ισως τὸ Τιμημένο Τουφέκι τὸ *μετέφρασε ἀπὸ κάπου καὶ ἔχασε νὰ τὸ σημειώσῃ.*—«*Παιδικὴ ἀφέλεια*». *Ὡραῖο καὶ καλὰ μεταφρασμένο.*

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος, δρ. 2. Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1919. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀνάγκα, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ εἰς κοριτσια.]

Νέα Ψευδώνυμα: *Μήτρους ὁ Λιβένη's*, ἀ. (ΕΝ). *Ροδοδάκτυλος Ἠώς*, κ. (τρέχα γύρευε). *Δικηγόρος τῶν Συνδρομητῶν*, ἀ. (;;). *Ἀνδρεῖος Πολεμιστής*, ἀ. (!!!). *Καρδιτσιώτικος Διάβολος*, ἀ. (κάποιος). *Πόθος τῆς Πατρίδος*, ἀ. (!!!). *Διάτρητο Δάβαρο*, ἀ. (ΓΡ). *Ὑπερήφανος Ἑλληνίς*, κ. (ΚΕ). *Ἀοχαία Δόξα*, κ. (ΠΜ). *Ἄσοφος*, ἀ. (ΚΙΜ). *Περήφανη Κρητικοπούλα*, κ. *Λευκὴ Σιλουέττα*, ἀ. (;). *Σπαρτιάτικο Διαβολάκι*, ἀ. (.). *Χωριατοπούλα*, κ. (ΧΠ). *Δαφνοστεφὴς Νίκη*, ἀ. (ΑΜ). *Μελαχροινὴ Χιωτοπούλα*, κ. (ΑΧ). *Ρωμαντικὴ Σπετσιωτοπούλα*, ἀ. (ΧΗ). *Τρελλὴ Καστανή*, κ. *Πανελλήνιος Ἕνωσις*, ἀ. (ΒΓ). *Ἄσπρος Γάτος*, ἀ. (ΓΞ). *Σωκρατιστής*, ἀ. *Ἀστροφεγγιά*, κ. (ΠΒ). *Χρυσόλιος*, ἀ. (ΜΠ). *Ἀθανάσιος Διάκος*, ἀ. (ΜΑ). *Θλιβερὰ Ἀνάμνησις*, κ. (ΣΚ). *Πατρινὸς Γαβριᾶς*, ἀ. *Νικηφόρος Ἀετός*, ἀ. (ΕΣ). *Φλαμπούρο τῆς Δευτέρας*, ἀ. (ΑΩ).

Ἀνανεώσεις ψευδωνύμων: *Φιερωτὴ Βαρκούλα*, κ. *Πουπέ*, κ. *Γόρδιος Δεσμός*, ἀ. *Δημοκρατία*, κ. *Μουρλί*, ἀ.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

[Διὰ 1 ἕως 3 τὸ πολὺ προτάσεις λεπτὰ 50. Διὰ τὰς περισσοτέρας 10 λεπτὰ ἡ λέξις.]

Μ. Μ. ἐπιθυμοῦν νὰ ταλλάξουν: *Μήτρους ὁ Λιβένη's* μὲ *Κόρην τ. Κυμ.*, *Ψευτ. Κουκλ.*, *Κυνηγέτ. Ἀρτεμ.*, *Τρελ. Νεότ.*, *Γλυκὺ Παρελθ.*, *Νάρκισ.*—ὁ *Ἐκκεντρικὸς* μὲ *Τεάρκ.*, *Νεαρ. Νέετ.*, *Κλεφ. Βόλε*, *Σφίγγα*, *Ζωνέτ.*—ὁ *Θρίαμβος τοῦ Δικαίου* μὲ *Κόμητα Χῖ*, *Ὡραῖαν Ἑλλην.*, *Λουλ. τ. Ἀνατολ.*—ἡ *Φιερωτὴ Βαρκούλα* μὲ *Τραγ. τ. Δευτ.*, *Δόξασμ. Ἑλλάδα*, *Ψευδωνυμούχους Κρήτης*, *Μυτιλήνης*, ἡ *Πουπὲ* μὲ *Δόξασμ. Ἑλλάδα*, *Τρελλὸ Διαπλασάσα.*, *Ψευδωνυμούχους Κρήτης*, *Ἀτρίσης.*—ὁ *Ἀτρόμητος Δέων* μὲ *Διαβολ. τ. Χαλκίδος.*—τὸ *Πατρινὸ Ναυτόπουλο* μὲ *Κόμ. Χῖ*, *Νικηφ. Σίφρος*, *Κάρμεν.*—τὸ *Ἀντελλήνιο Συνναφάκι* μὲ τὰ ψευδώνυμα *Πατρῶν*, *Γυθείου*, *Καλαμῶν.*—ἡ *Θλιμμένη Ψυχὴ* μὲ *Γλυκ. Παρελ.*, *Ἀγρ. Τοιν.*, *Ἀτρόμ. Ἑλληνίδα.*—ἡ *Ἐλευθέρα Ἑλληνοπούλα* μὲ *Ψευτ. Κουκλ.*, *Κάκιαν*, *Κελαϊδίσ.*, *Ἄνεμ. τ. Ἀγροῦ.*, *Ζαντ. Μελαχροιν.*, *Κόρ. τ. Βουν.*, *Τσαχπίναν*, *Κόρ. τ. Κυμ.*—ὁ *Νέρος* μὲ *Τεάρκ.*, *Ἀνεμοστρόβ.*—ὁ *Βουλγαροφάγος* μὲ *Λαίλαπα*, *Σεπ. Δόρδ.*, *Πλοίαρ. Γράντ.*—*Ἀορίων* ὁ *Κυδαρωδὸς* μὲ *Τρελ. Ἀτσιγγ.*, *Τρελ. Νεότ.*, *Πινέλο τ. Ραφ.*, *Σεπ. Δόρδ.*, *Δουφόρον*, *Ζανθὴν Ἑλληνοπ.*, *Βερβέν.*—ὁ *Σεπεσμένος Δόρδος* μὲ *Μεσσῆν*. *Ἀκτὴν*, *Ρεζεντᾶ*, *Κελαϊδίστο.*—τὸ *Τιμημένο Τουφέκι* μὲ *Συνέδ. τ. Βεσσαλ.*, *Δαρισ. Διαβολ.*, *Ἰδ. Ἑλλάδα*, *Τρελλοαρσαν*, *Ναπιεριόφσκα*, *Ρομπίν*, *Ναυτόπαιδα*, *Πατριωτόπ.*—ὁ *Ἄσοφος* μὲ *Χλωμολούλ.*, *Ραφαέλ.*, *Ζωνέτ.*, καὶ μὲ ὅλους τοὺς ψευδωνυμούχους *Ἀθηνῶν* καὶ *Σπάρτης*.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται *τοὺς φίλους της*: *Γεώρ. Ι. Σαρανε.* (ἔλαβα τὸ γράμμα σου ἀφοῦ ἐξηντλήθη ὁ χῶρος· θὰ τὰ ποῦμε σὲ ὁ προσεχές.) *Ἑλληνικὴν Ἰδέαν* (ἀπεναντίας, ἔχουν ἀτείλει ἄπειροι· ἀλλὰ τώρα θὰ ξαναρχίσω Διαγωνισμούς, διότι ἤθελα πρῶτα νὰ δημοσιευθοῦν μερικαὶ Σελίδες, ποὺ εἴχαμε νὰ ἰδοῦμε τόσον καιρό·) *Λ. Α. Ζακυνθ.* (σᾶς εὐχαριστῶ ὅλους τοῦ Συλλόγου σας· ἀλλὰ Λαχεῖα νὰ μὴν ἐκδώσετε, διότι καὶ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαγορεύονται καὶ ἐγὼ δὲν ἐννοῶ τί χρειάζονται·) *Κήρυκα τῆς Ἐλευθερίας* (τὰ μαυροσκελῆ ἀποκλείονται·) *Ρουμελιωτάκι* (ἐξώφυλλα τοῦ 1918 ὄχι ἀ-ὄμη·) *Βαρωνίδα* (διεβιβάσθη·) *Ἑλληνικὴν Καρδιὰν* καὶ ὅμως εἶναι γυιός του! σκέψου το καλύτερα·) *Ρομαντικὴν Σπετσιωτοπούλαν* (εὐχαριστῶ διὰ τὸ ποίημα·) *Μελαχροινὴν Χιωτοπούλαν* (εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐνεργείας·) (τὸ «Σύλλογος Δημοκρατίας» δὲν εἶναι ψευδώνυμον, εἶναι Σύλλογος·) *Ξένον Νεαν ίαν* (τοῦ τὸ ἔδειξα, καὶ εἶπε ὅτι μπορεῖ νὰ γράψῃς καλά· νὰ ἀποφεύγῃς ὅμως αὐτὰ τὰ φοβερὰ καὶ πένθιμα θέματα·) *Φαέθοντα* (παραγγελία ἐξετελέσθη·) *Ν. Κουντ.* (εὐχαριστῶ·) *Ἄσοφον* (σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις· πολὺ χαρακτηριστικὸ τὸ γράμμα σου καὶ τὸ ἐφύλαξα, νὰ τὸ βάλω, ἂν εἶναι τόπος, εἰς τὸ προσεχές·) *Χωριατοπούλαν* (ὄχι, δὲν εἶναι πλέον συνδρομήτρια·) *Λογχοφόρον Ἑλληνα* (χαίρω ποῦ ἔγινες καλὰ κι' εὐχαριστῶ δι' ὅσα γράφεις·) *Ι. Γ. Νικολ.* (ὑπάρχουν ἀκόμη δέκα ἀνείτυπα· 5 δρ. τὸ ἕνα·) *Διαβολάκι τῆς Χαλκίδος* (αἱ «Ἀνεψιαὶ τοῦ κ. Βῶρκε» τὸ 1901, καὶ τὸ «Φιγγαρόπαιδον τὸ 1906·) *Δέοντα τῆς Χαιρωνείας* (δεκταί·) *Ρυδόχρουν Βιολέτταν* (ναί, εἰμπορεῖς· διάβασε τὸ Α' Κεφ. τοῦ "Οδηγοῦ·) *Νικητὴν τοῦ Μαρέγκου* (ἐνεκρίθησαν τὰ δύο· τἄλλα δύο ἀνήκουν εἰς ἄλλους· τὴν ἀγγελίαν ἔχασα τελέ· τὴν νὰ δημοσιευθῇ·) *Θρίαμβον τοῦ Δικαίου* (πολὺ μέτριο· ἡ στιχουργία λαθεσμένη καὶ ἡ ἰσοσυλλαβία ὑπέρβολική· δοκίμασε νὰ κάμῃς ἄλλο καλύτερο·) *Ἀκτὴν* (φωτογραφία ἐλήφθη· ναί, εἰμπορεῖ καὶ ἀγοραστή, χαίρω διὰ τὰς προσδόκας τοῦ Συλλόγου σας·) *Εὔστ. Νεστ.* (ἔστειλα· ἤτο ἀπατάλληλον·) *Γλαυκώπιδα Ἀθηνᾶν* (ἔστειλα κι' εὐχαρισσῶ διὰ τὴν τόσην ἀγάπην·) *Καλλίφωνον*· *Ἀηδόνα* (ἐγκάρδια συλλυπητήρια·) *Γοργὴν Ψαροπούλαν* (ἐπιτρέπεται·) *Κόκκινον Βράχον*, *Νικητήριον Δάφνην*, *Νεράϊδαν τοῦ Βοσπόρου*, *Ἀναγεννηθ. Ἑλλάδα*, *Ν. Δρόσον*, *Ναδίαν*, *Σβέντζον*, *Ἀστέρα τοῦ Βέγα* κτλ. κτλ.

Γενναῖον Οἰκονόμου. *Ἡρωΐδα Ἑλληνοπούλαν*, *Τιμημένο Τουφέκι*, *Κάρμεν* κτλ. (εὐχαριστῶ διὰ τὸ ξεσπάθωμα).

Ἑλληνόπυργον, *Παιδὶ τῆς Ρούμελης*, *Ἐλευθεροτὴν*, *Κῦμα*, *Σουλιώτισσαν*, *Θαλασσινὸ Τραγούδι*, (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα.)

Γόρδιον Δεσμόν, *Σεπεσμένον Δόρδον*, *Οὐράνιον Θόλον*, *Μεγαλεῖον τῆς Ἑλλάδος*, *Μπουμπουλίναν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ.)

Χρυσόθεμιν, *Τρελλὴν Καστανήν*, *Δάβαρον τῆς Ἐλευθερίας*, *Δικηγόρον τῶν Συνδρομητῶν*, *Ἀγρίαν Ταυγάναν*, *Ἀνεμοστρόβιλον*, *Πλοίαρχον Ἔϊδεν* (ἔστειλα, εὐχαριστῶ).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἄνοιξα μετὰ τὴν 22αν Ἰανουαρίου, θ' ἀπαντήσω εἰς τὸ πρόσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια τοῦ 179ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων Δεκεμβρίου—Φεβρουαρίου. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 22ας Ἀπριλίου ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῇ, ὅπως καὶ τῶν προηγουμ. φυλλαδ.]

124. Δεξίγριφος

Τόπου ἐπίρρημα μαζί
Μὲ ὁπωρικὸν γλυκύ,
Ἄνθος κάνουν ταπεινόν,
Λευκοκίτρινον, κοινόν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Θλιμμένης Ψυχῆς

125. Στοιχειόγριφος

Κι' ἐγὼ εἶμαι ὁπωρικόν,
Ἂν ποσῶς δὲν μὲ πειράξῃς·
Μὰ θὰ ἰδῇς νυρκωτικόν,
Ἂν τὴν τεφαλὴν μᾶλλάξῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Γοργῆς Ψαροπούλας

126. Μεταγραμματισμός

Βγάλε Ρῶ καὶ βάλε Βήτα
Καὶ θὰ ἰδῇς εἰς τὴ στιγμή,
Ἀπὸ μέρος λόγου, λύτα,
Κίνησις νὰ παραχθῇ.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀριστάρχου τοῦ Σαμίου

127. Ταῦ

```
+ + + + + = Μήν.
* * + * * = Ἐπίθετον
* * + * * = Κριτὴς τοῦ Ἄδου.
* * + * * = Ἐπίρρημα χρόνου.
* * + * * = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
```

Οἱ σταυροὶ καθέτως θεὸς τῶν Ρωμαίων.

Ἐστάλη ὑπὸ Πόπης Κ. Ζαραχάνη

128. Δικτυωτόν

```
*   *   *   *   *   *   *
*       *       *       *
*   *   *   *   *   *   *
*       *       *       *
*   *   *   *   *   *   *
*       *       *       *
*   *   *   *   *   *   *
```

1. Στρατηγὸς Κατακτητοῦ.
2. Χώρα τοῦ Ἑλληνικοῦ.
5. Θὲ τὸ βῆ; στὴ Βιωτέ;.
5. Στὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλλ. τοῦ Μέλλοντος

129. Κρυπτογραφικόν

```
1 2 3 4 5 6 7 2 8 = Πτηνύν.
2 3 1 2 8         = Ἰεσόν.
3 2 5 2 8         = Νῆσος.
4 6 7 2 8         = Εὔθρυστον.
5 2 3 4           = Ὄπλον.
6 8 1 2 8         = Δοχεῖον.
7 6 3 2 8         = Πτηνόν.
8 4 7 7 6 8       = Ρωμαῖος.
```

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φουστανελλᾶ

130-131. Λογοπαίγνια

1.—Ποία νῆσος εἶναι πέρασμα;
2.—Πόλις πόλις σοῦ λέγει νὰ γίνῃς Α;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Θρακικοῦ Ἰδεώδους

132. Διπλῆ Ἀκροστιχὶς

Τάρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κατὰ σειρὰν τὸ ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν· τὰ δὲ δεύτερα γράμματα, ἄλλ' ἀντιστρόφως, τὸ ἴδιον ὄνομα:

1, Ρήτωρ. 2, Ποταμὸς τῆς Ἰταλίας. 3, Ὄρος τῆς Ἑλλάδος. 4 Ἀρχαῖος ἰατρός. 5, Ἱερὸς βοῦς. 6, Νῆσος τῆς Ἰταλίας.

Ἐστάλη ἀπὸ τὴν Τιμητ. Γαλανόλευκη

133. Ἐλλιποσύμφωνον

υο - τουη - α - αὴ - ουεαι

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἕλλην. Τροκαίου

134. Γρῖφος

```
        τι
      16Ε
τι          τι
16Ε κλεὶς  16Ε ἠχξε
        τι
      16Ε
```

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Πεισματάρας Κρητικιᾶς.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 47

355. (Δὲν ὑπάρχει.)— 356. Ἀνωνυμία (Ἀντώνη, μία.)—357 Χίλιας-Ἰλιάς.—358, Ἐδῶ τὸ σῶμα ἔχει νὰ κλαίει τὴν ψυχήν. (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στήλας, ἢ δεξιῶν καὶ ἐκ τῶν ἄνω.)—359-361. 1. Μὲ τὸν Ἀσσον. 2. Τὸ Λεοντάριον. 3. Ἡ Μῆλος.—362. ΑΘΗΝΑ (Ἄνλαφη, Σαμοθρᾴκη, Κρήτη, Τῆνος, Σκιάθος.) — 363. Αἰὲν ἀριστεύειν (αἰὲν ἀρ. εἰς τ. βῆνν.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 2 (ὁ ἐλάχιστος ὅρος.) Πέραν τῶν 10 λέξ. 20 λεπ. ἡ λέξις, μὲ παχεῖα ὁ στοιχεῖα λεπ. 30 καὶ μὲ κεφαλαῖα λεπ. 40 Ὁ χωρισμὸς στίχος δρ. 1.)

[ΙΘ'—107]

Πανελλήνιε Πόθε, *Δαρισσαϊκὸν Διαβολάκι*, τί ἀγαπημένοι φίλοι ποὺ εἶσθε! ***Ναδία***

[ΙΘ'—108]

Κάρμεν, σὲ ἀνεκάλυψα! ***Πανελλήνιος Ἕνωσις***

[ΙΘ'—107]

Μυγκέ, θερμὰς εὐχὲς γιὰ τὰ γεννέθλιά σου. Μὲ πολλὰ φιλιά.—***Κόρα***

[ΙΘ'—108]

Ἐλεύθερη Πόλη καὶ *Καλαματιανὸ Λουλούδι*, σᾶς ἀναλαλύχτιμεν· εἶσθε ἡ Π. Σκουροῦ καὶ ὁ Ι. Καμαριανάκης.—***Δαφνοστεφὴς Ἑλλὴν, Ἀνεμόμυλος.***

[ΙΘ'—109]

Ἀντιλλάσσω Μ. Μυστ. καὶ Καρτποστὰλ μὲ ὅλους καὶ ὅλας. Προτιμῶ τοπεῖα. Δ)σις: Μιχ. Σκέφραν Ρ. τ. Μυτιλήνης.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΤΡΟΠΑΙΟΝ

[ΙΘ'—110]

Γ. Θ., ἀπαντεῖσαι; Ἀνακάλυψε τὸ ψευδώνυμόν μου.—***Βησ. Σκαλαῖος***

[ΙΘ'—111]

Τὸν ἀγαπητόν μας φίλον *Δημήτριον Κάτσαραν* ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ἀπωλείᾳ τῆς ἀγαπητῆς του ἀδελφῆς θερμῶς συλλυπούμεθα.

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΓΑΛΑΝΟΛΕΥΚΗ

[ΙΘ'—112]

Γαλανὴ *Σταυροφόρα*, περὶ τὴ πάσα ἔκπληξις καθότι ἀπατᾶσθε τ..

ΗΡΩΙΣ ΕΛΛΗΝΟΙΠΟΥΛΑ

[ΙΘ'—113]

Ο ΑΣΟΦΟΣ *εἰσερχόμενος εἰς τὸν Διαπλασιακὸν Κύκλον, χαιρετῷ ἀποξάντας.*

[ΙΘ'—114]

Θιακὸ *Διαβολάκι!*... Ἀοῦα!...

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ

[ΙΘ'—115]

Γυθειωτάκι, δέχεσαι ἀλληλογραφίαν; *Ἀτρόμητε Ναύτα*, θυμᾶσαι τί σοῦ εἶπε ἡ Δάφνη; Εἶσαι ὁ Καρ... σὲ ξέρω.

Θέρμιος Ἀπόλλων

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ - ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ — Εὐριπίδου 3. Ἀθῆναι.— Τηλ. 11-99 Ἀριθ. ἐντ. 523